

Sveikatos Rodiklių tendencijos: Lietuva ir Europa

Romualdas Gurevičius, Med.dr.
Higienos Institutas

Pranešimas paremtas dviem naujausiais leidiniais, kuriuose surinkta palyginama sveikatos informacija tarp Europos šalių

Health Consumer
Powerhouse

Euro Health
Consumer Index 2012

**Health at a Glance
Europe 2010**

OECD

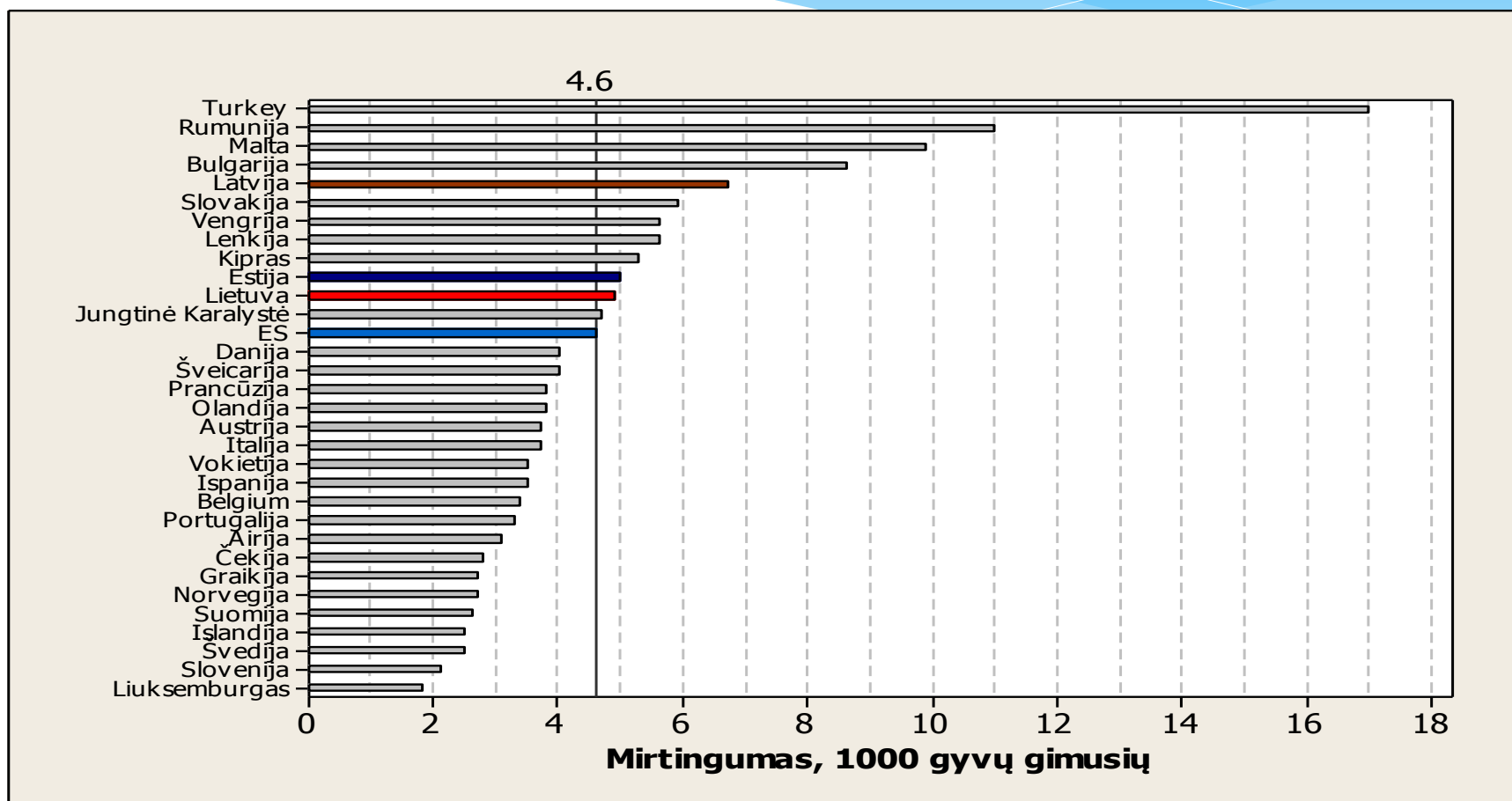
- * Pateikiami rodikliai daugumoje šalių yra 2010 ar 2011 metų duomenimis, jeigu šių metų duomenų nėra, skliausteliuose pateikimi paskutiniai prieinami metai;
- * Palyginimui tarp šalių populiacinės statistikos rodikliai standartizuoti pagal amžių tiesioginiu metodu;
- * Apklausų duomenys pateikiami tų metų, kada apklausos atliktos;
- * Norint rasti daugiau detalių vertinime, abu solidūs leidiniai yra prieinami internete pdf formate:
- * http://www.healthpowerhouse.com/index.php?Itemid=55&id=36&layout=blog&option=com_content&view=category
- * <http://www.oecd.org/els/healthpoliciesanddata/healthataglanceeurope2010.htm>

- * Vertinimas remiasi A. Donabediano rekomenduojama schema: Struktūra-Procesas-Išeitys, atkreipsiu dėmesį „Struktūros“ ir „Išeičių“, dalį, kadangi „Proceso“ daliai, kaip matosi iš šios konferencijos programos, bus skirta nemažai pranešimų;
- * Daugumoje atvejų išeičių vertinime bus naudojama negatyvią sveikatą apibūdinantys rodikliai – mirtingumas, sergamumas;
- * Lyginimui paimti rodikliai, darantys didžiausią neigiamą įtaką vidutinei gyvenimo trukmei, bei sukeliantys daugiausiai prarastų gyvenimo metų

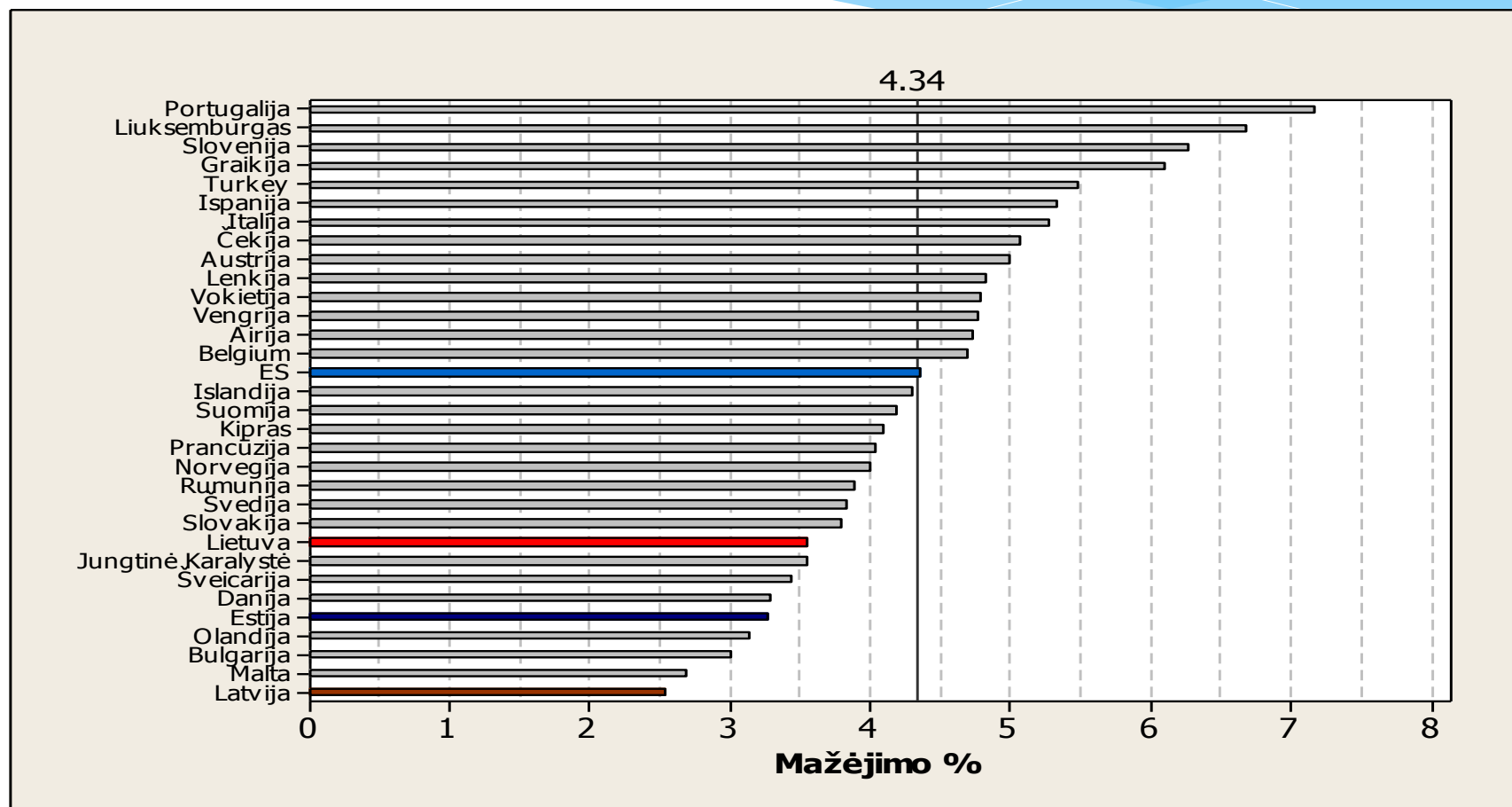

Sveikatos išeitys

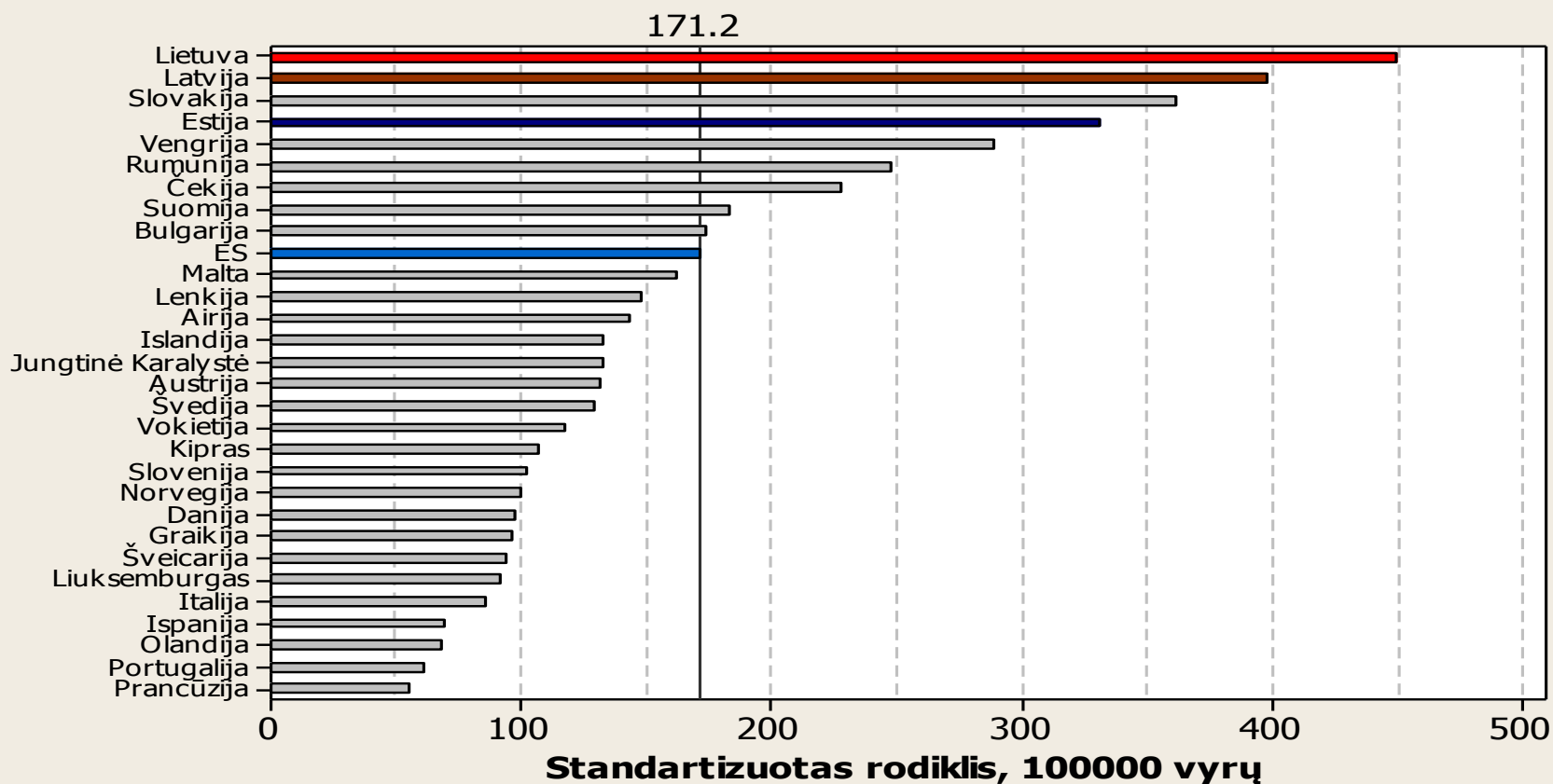
Kūdikių mirtingumas

Kūdikių mirtingumo mažėjimas nuo 1970 iki dabar

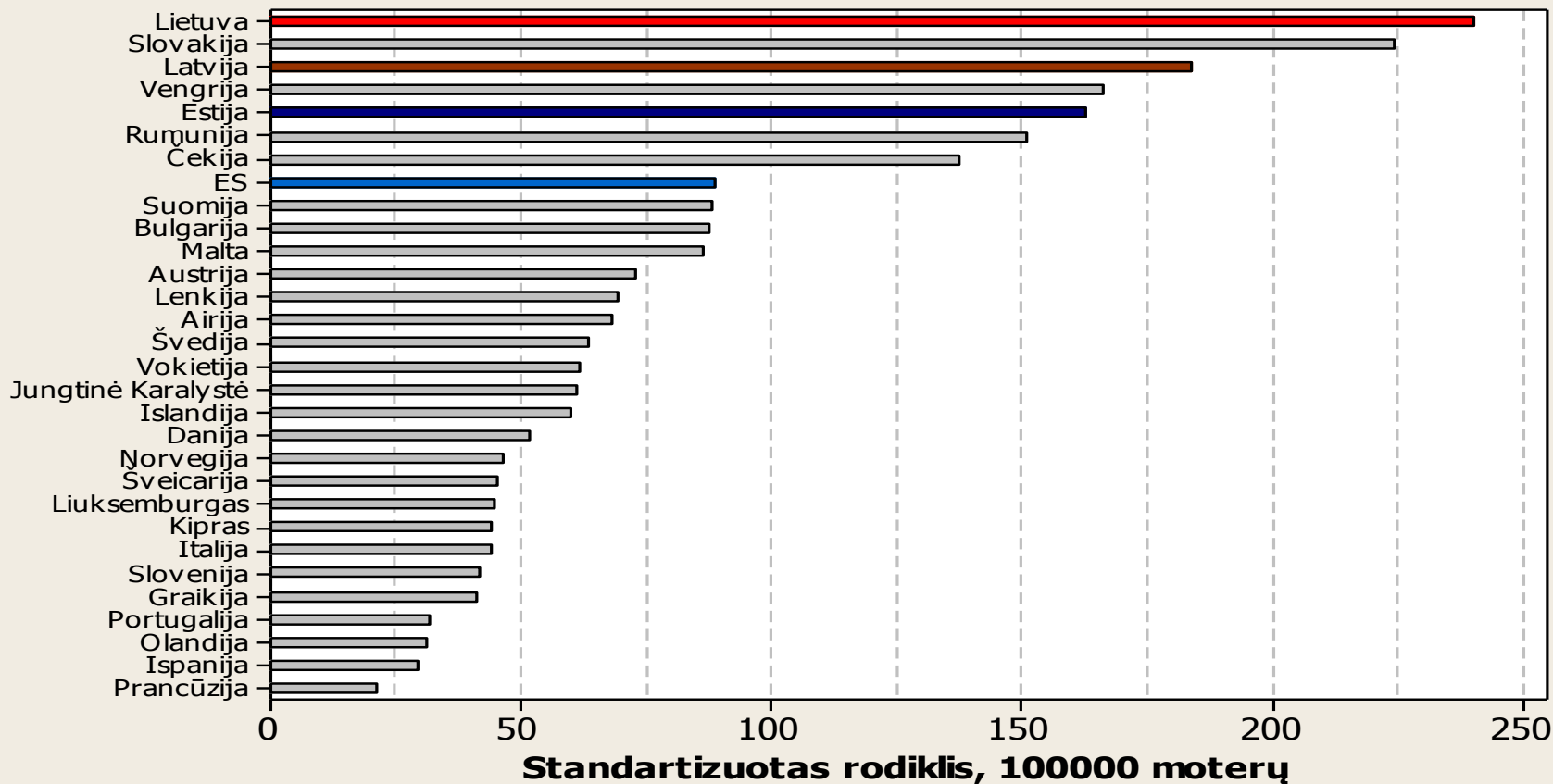

Vyrų mirtingumas nuo išeminės ligos

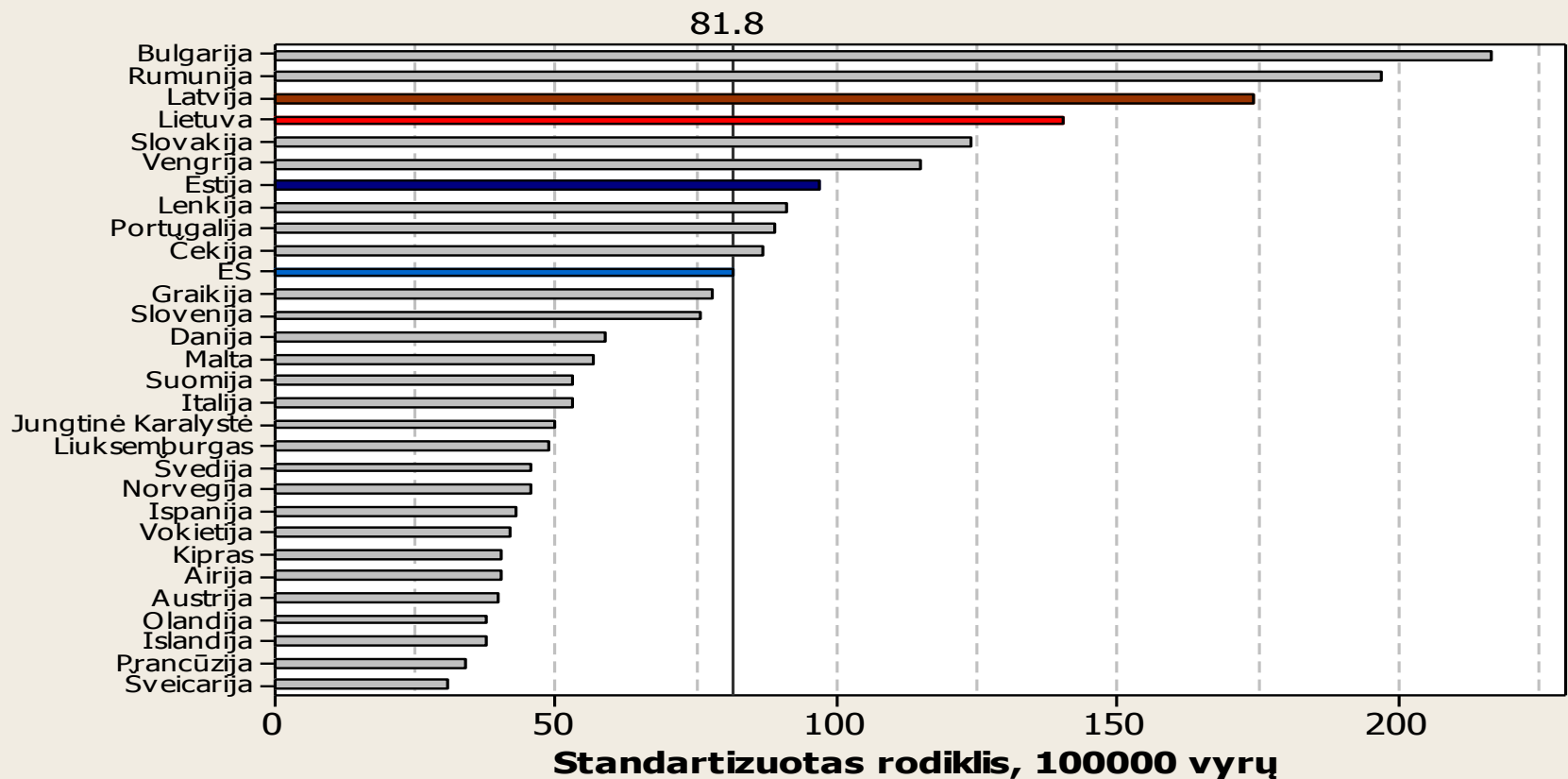

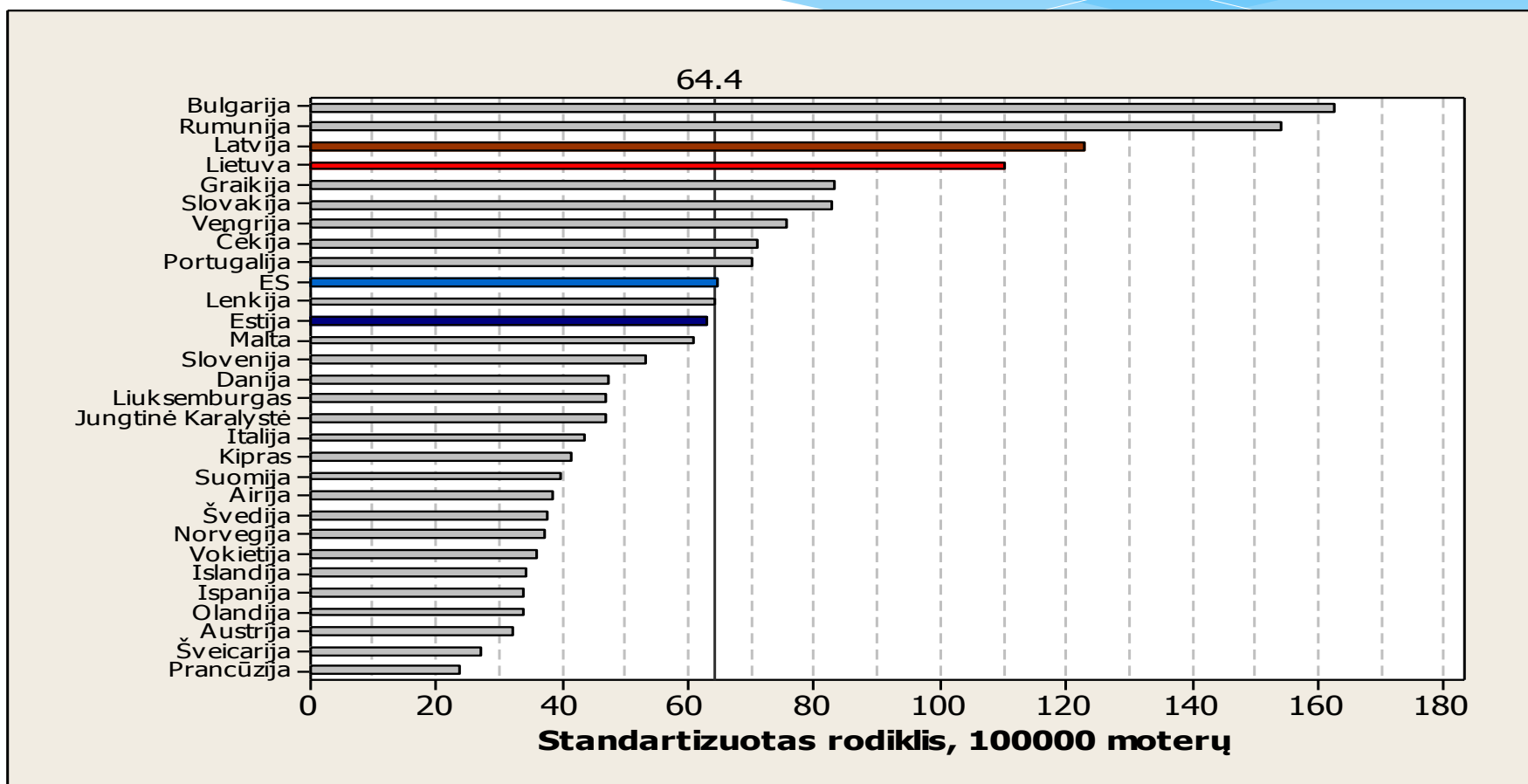
Moterų mirtingumas nuo išeminės širdies ligos

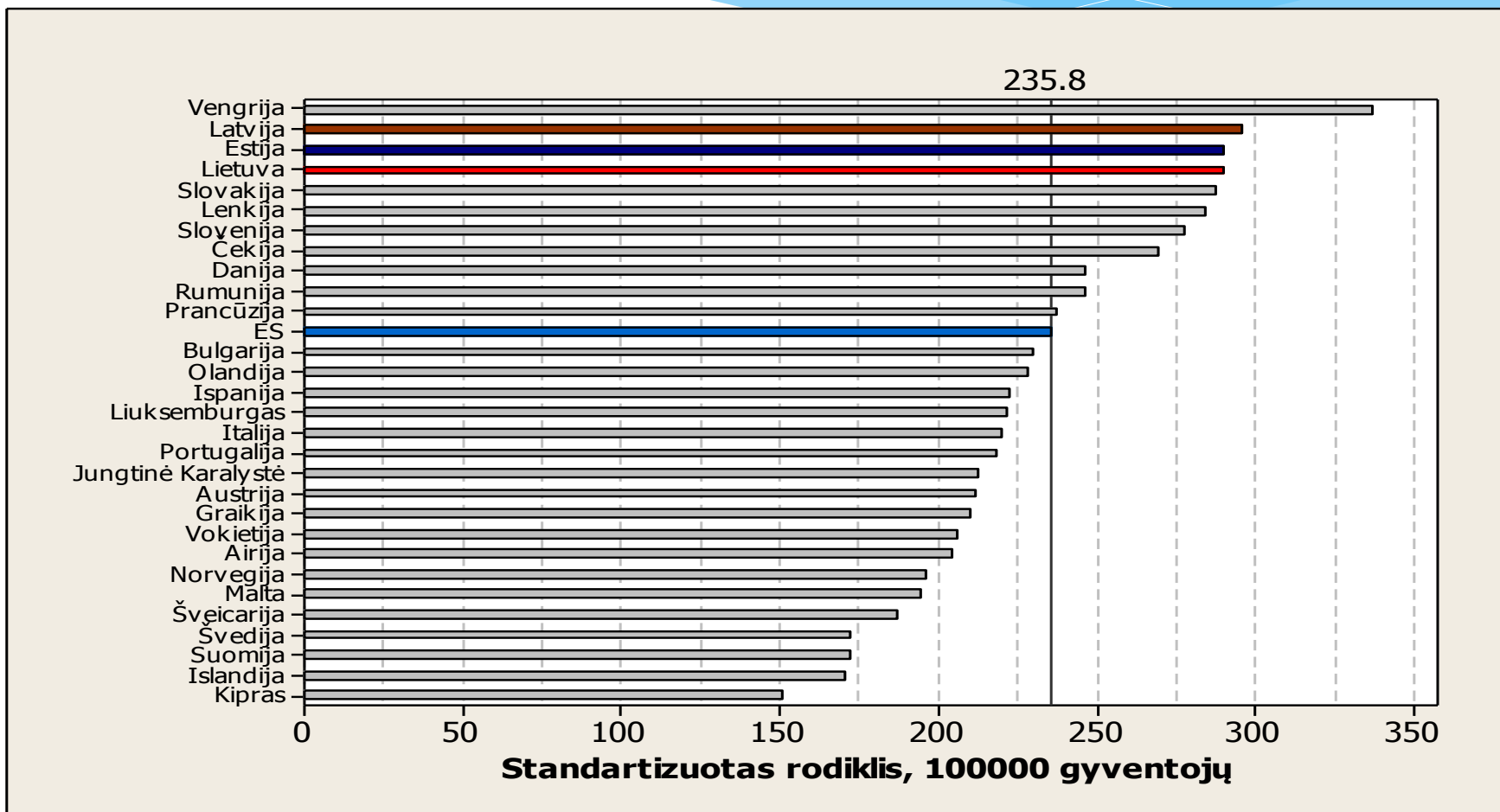
Vyrų mirtingumas nuo insulto

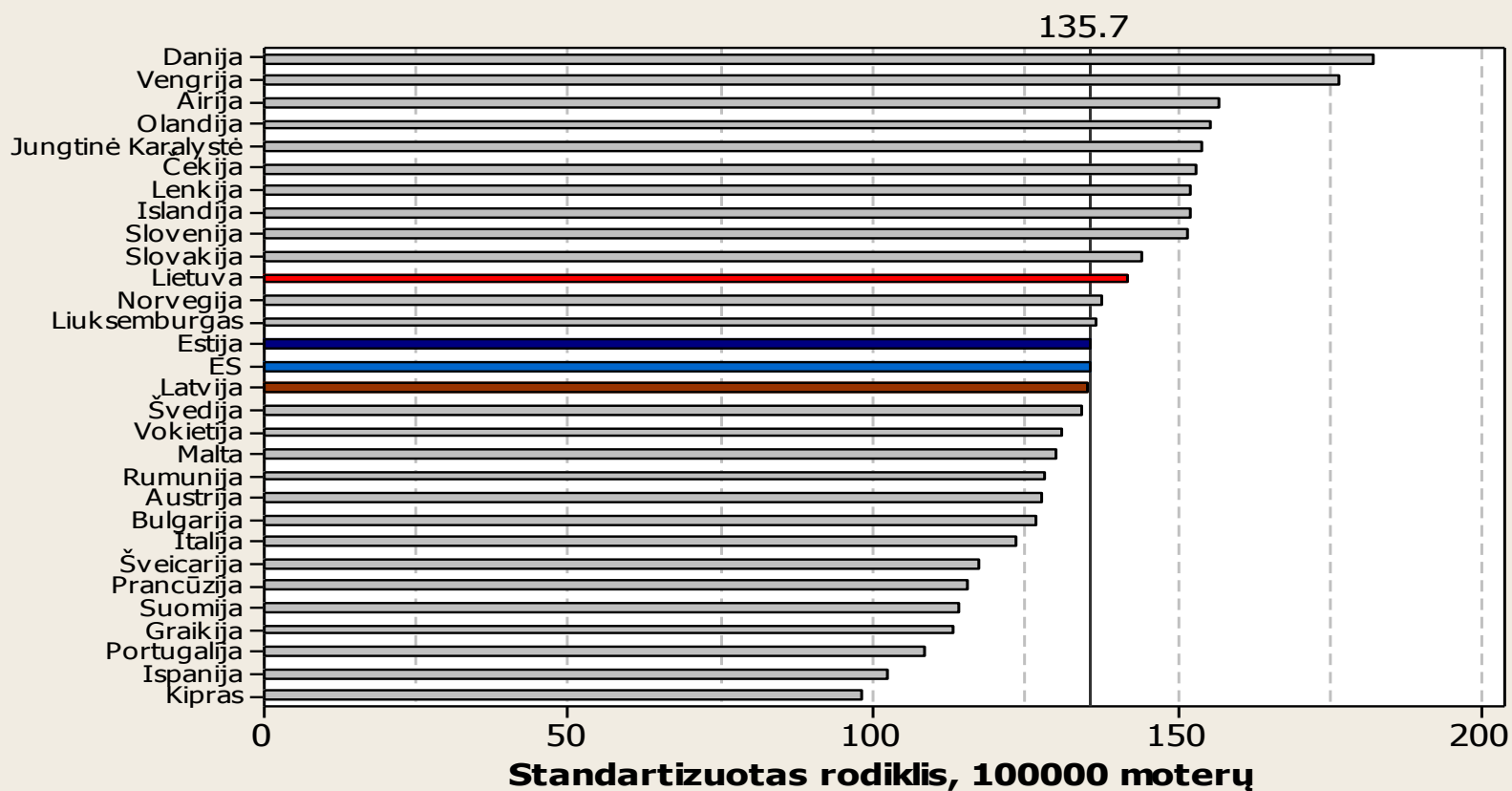
Moterų mirtingumas nuo insulto

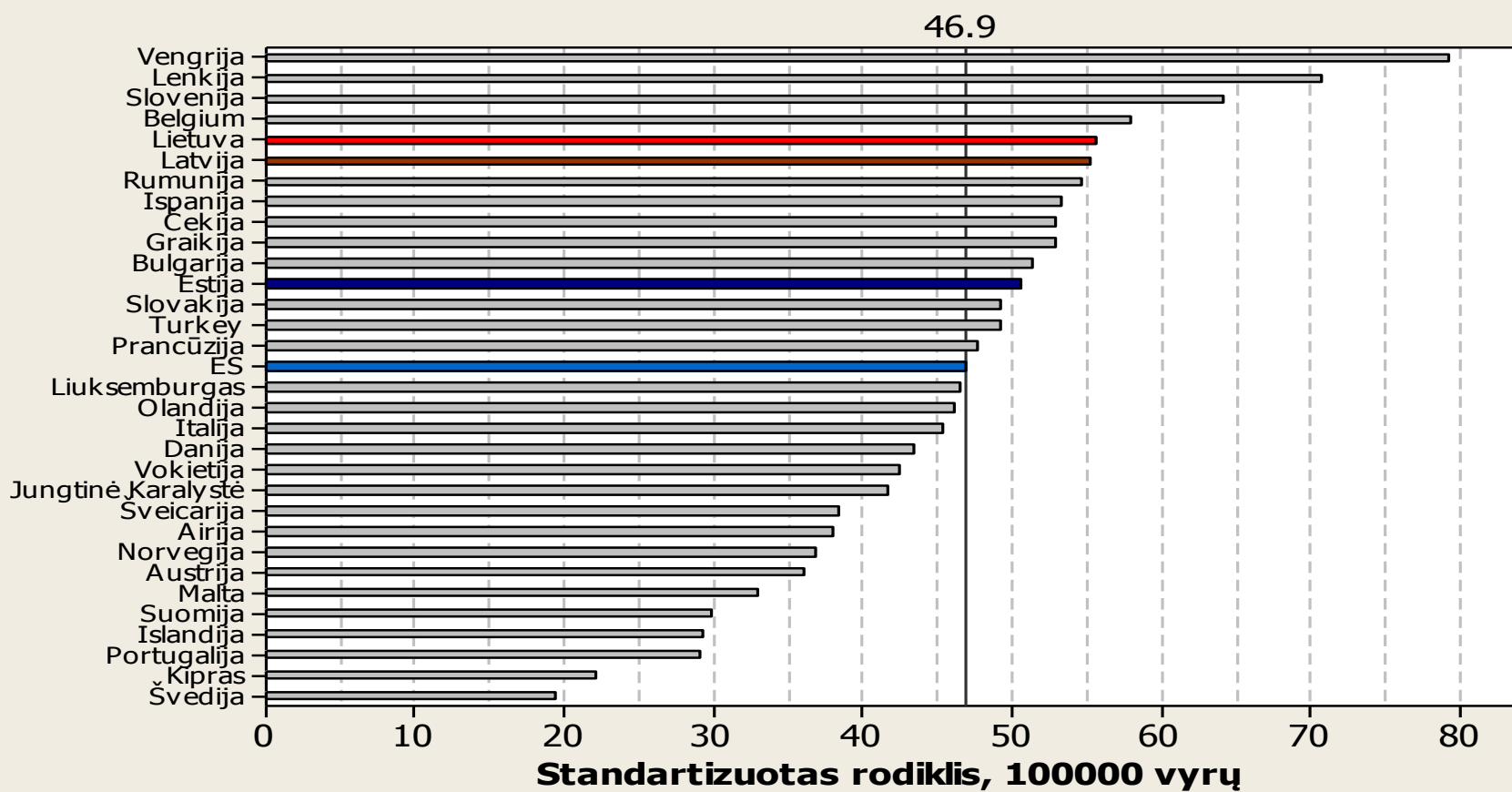
Vyrų mirtingumas nuo vėžio

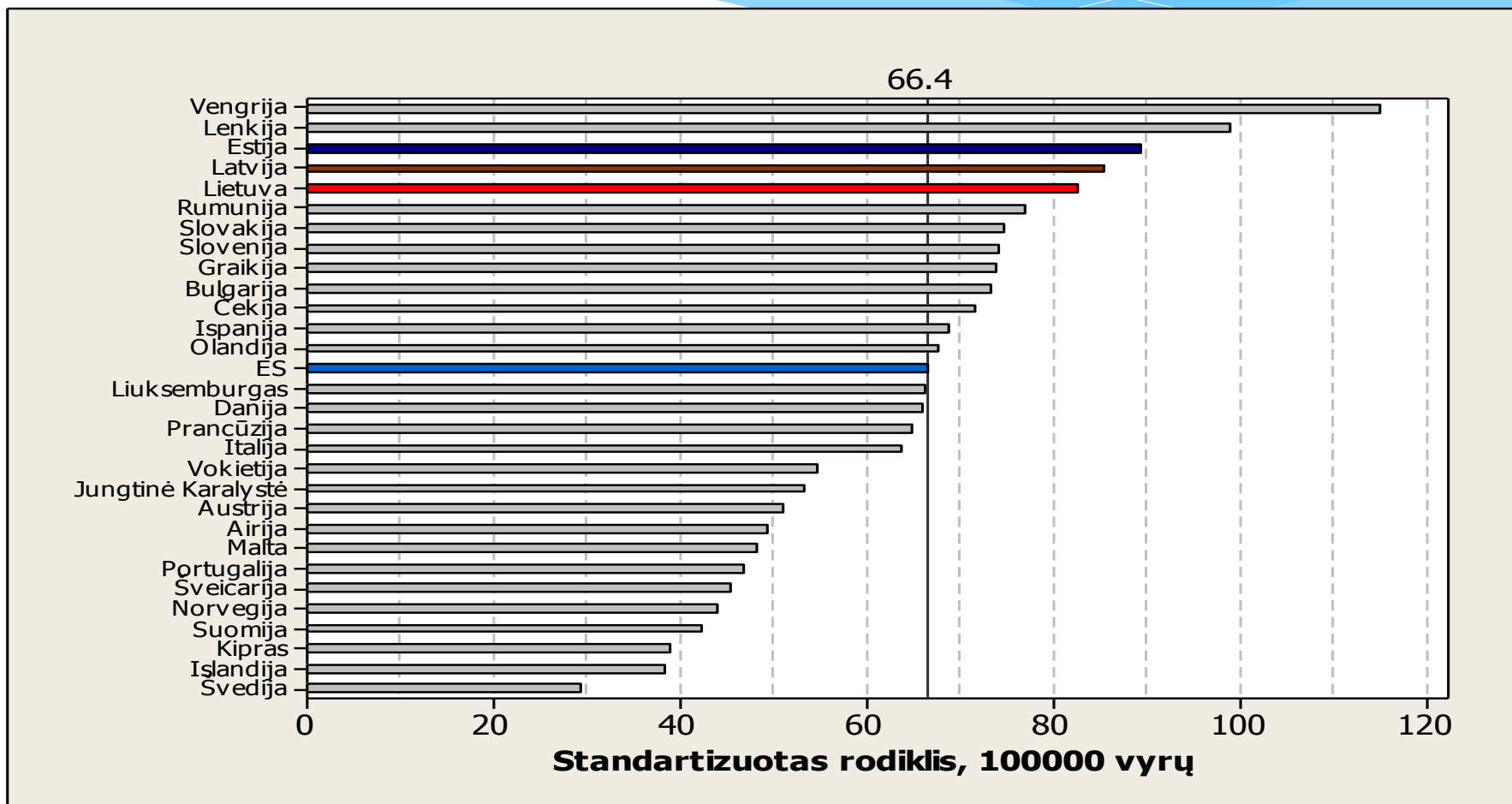
Moterų mirtingumas nuo vėžio

Vyrų sergamumas plaučių vėžiu

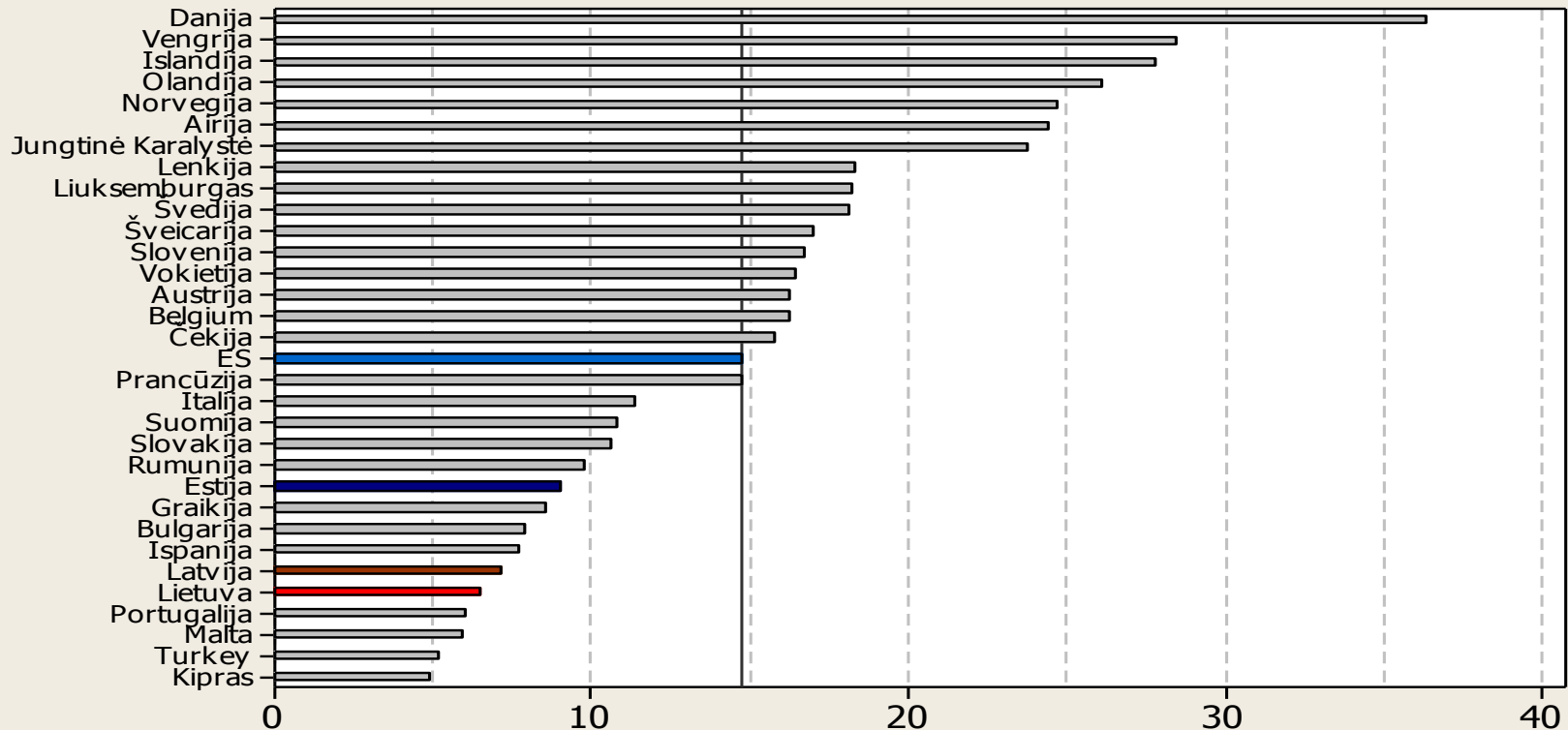

Vyrų mirtingumas nuo plaučių vėžio

Moterų sergamumas plaučių vėžiu

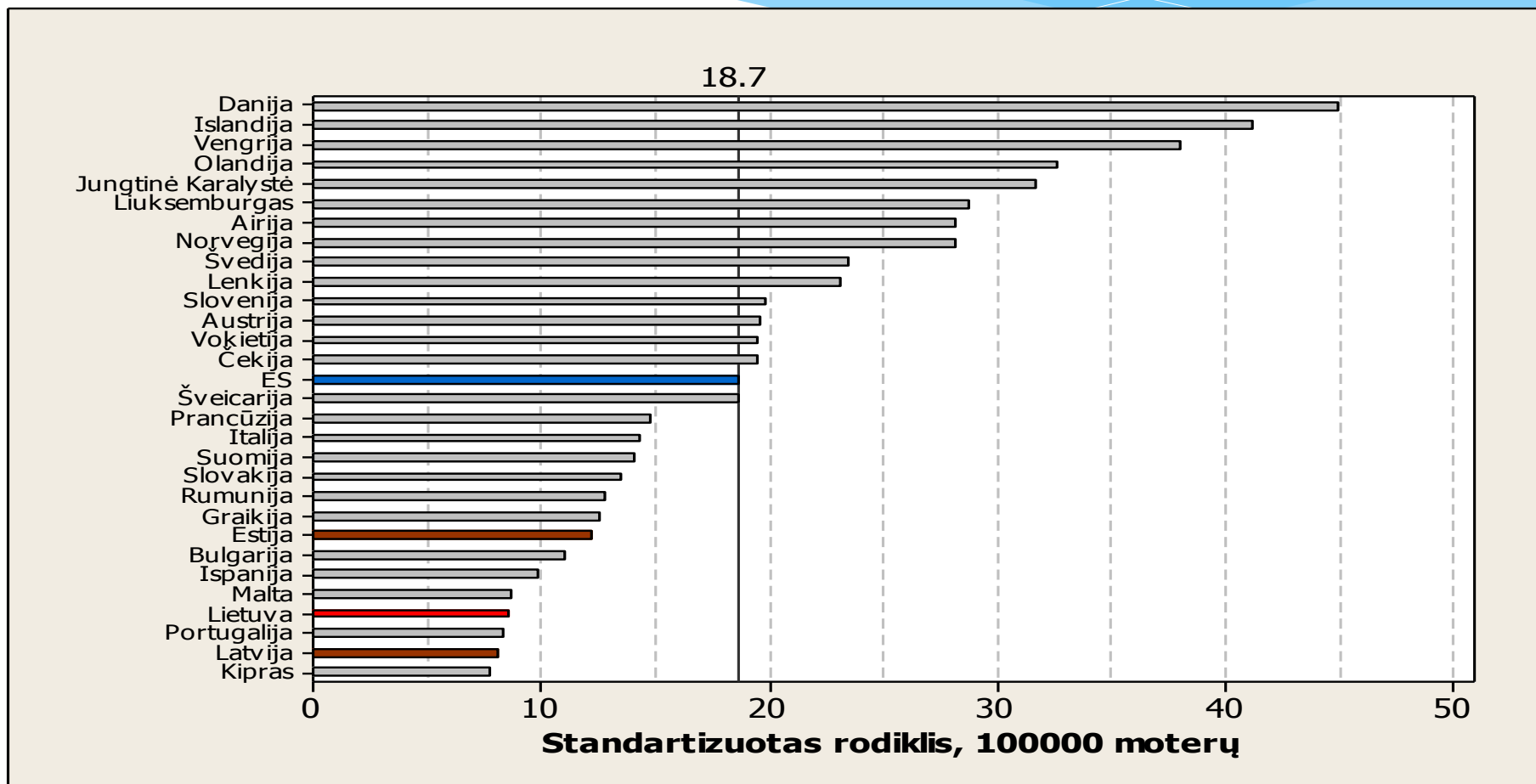
14.7

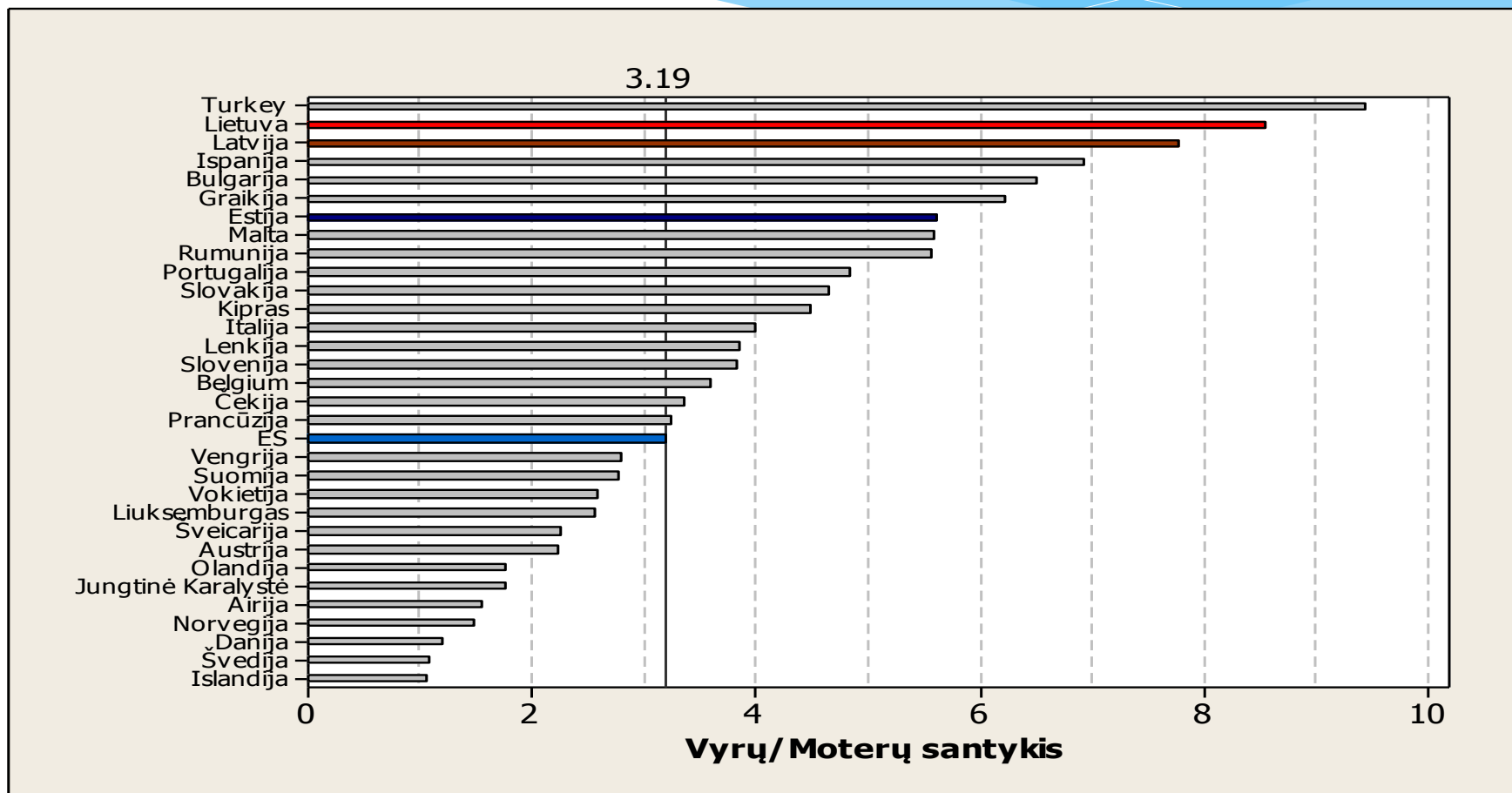
Standartizuotas rodiklis, 100000 moterų

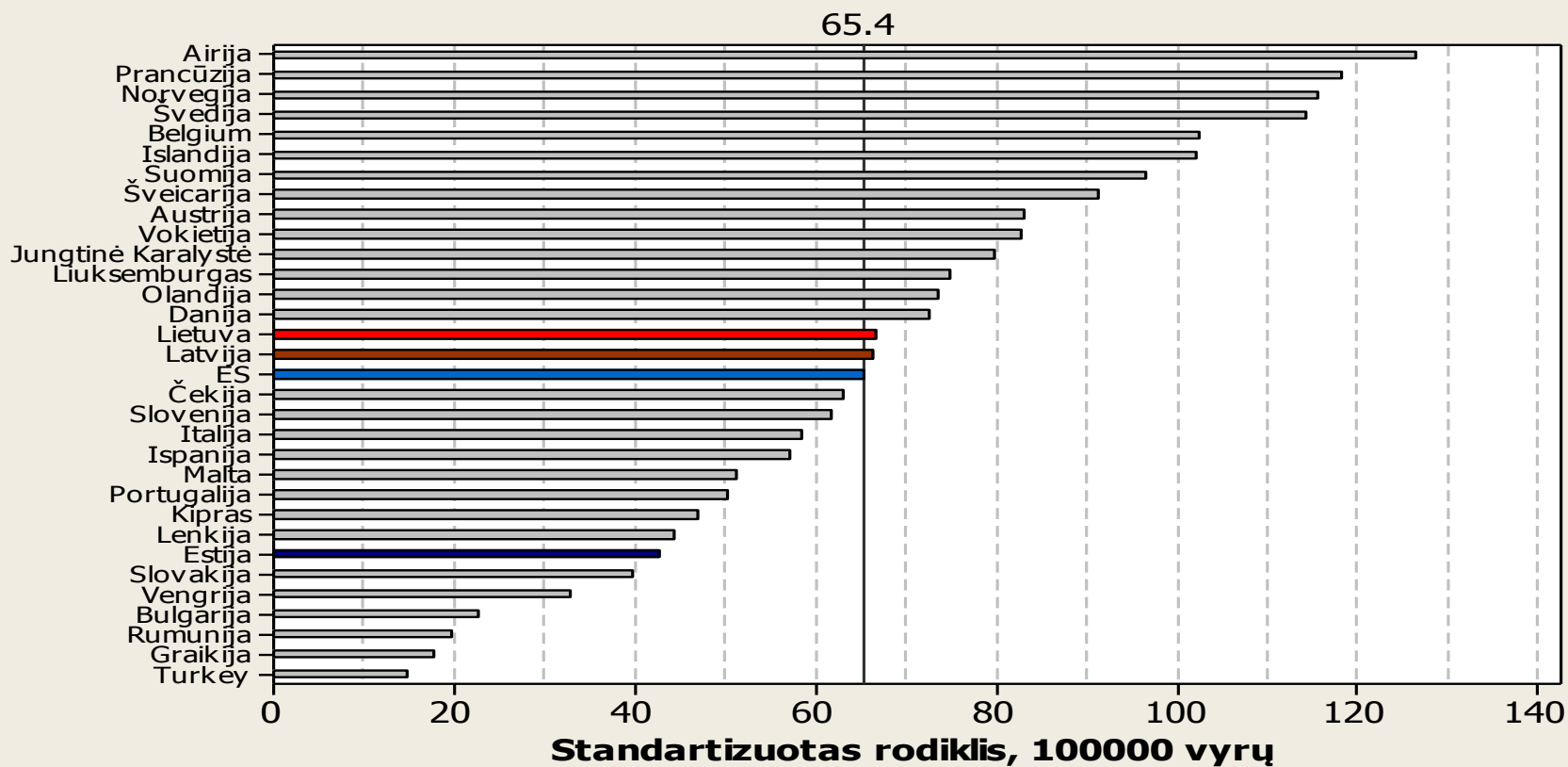
Moterų mirtingumas nuo plaučių vėžio

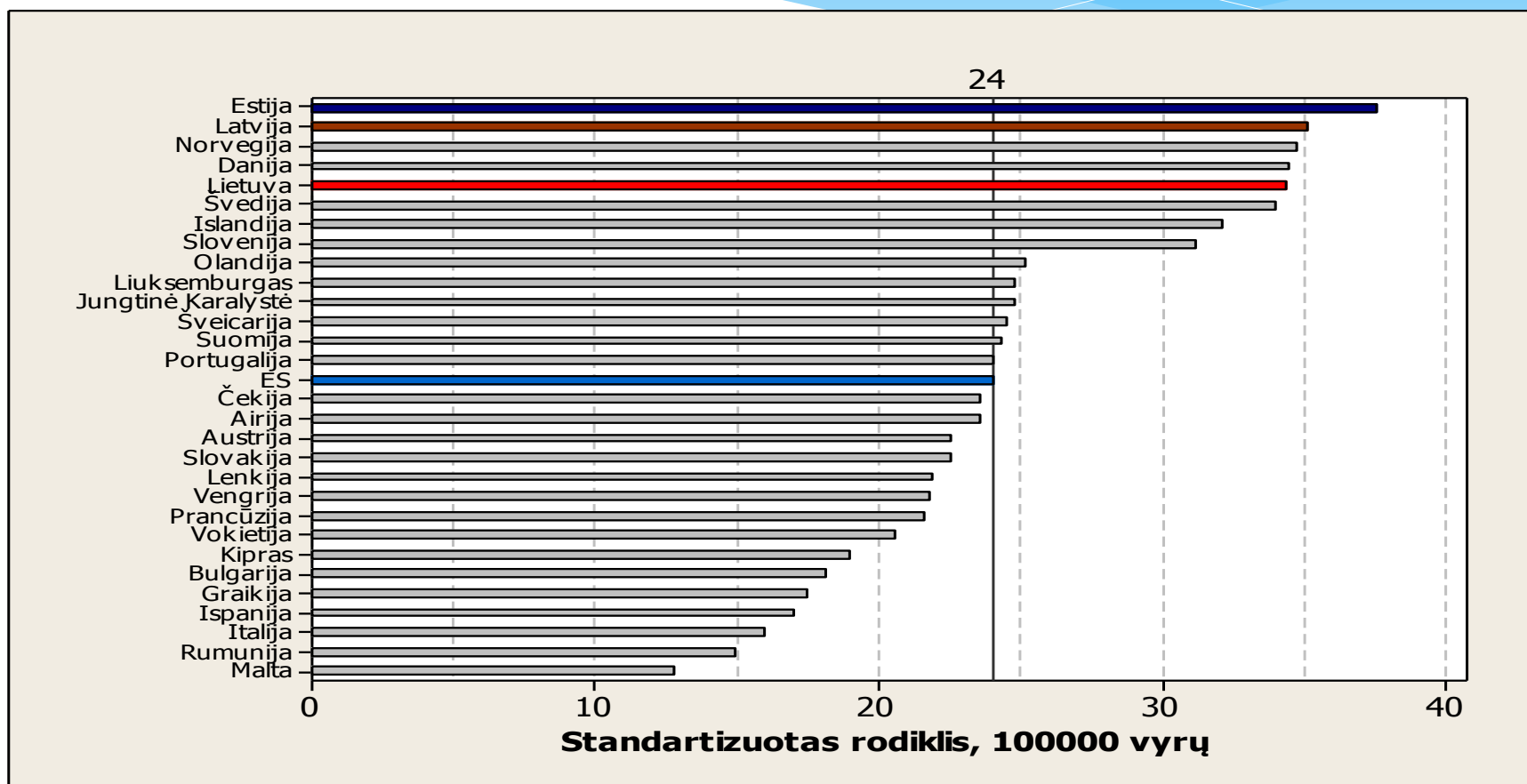
Sergamumo plaučių vėžiu vyrų/moterų santykis

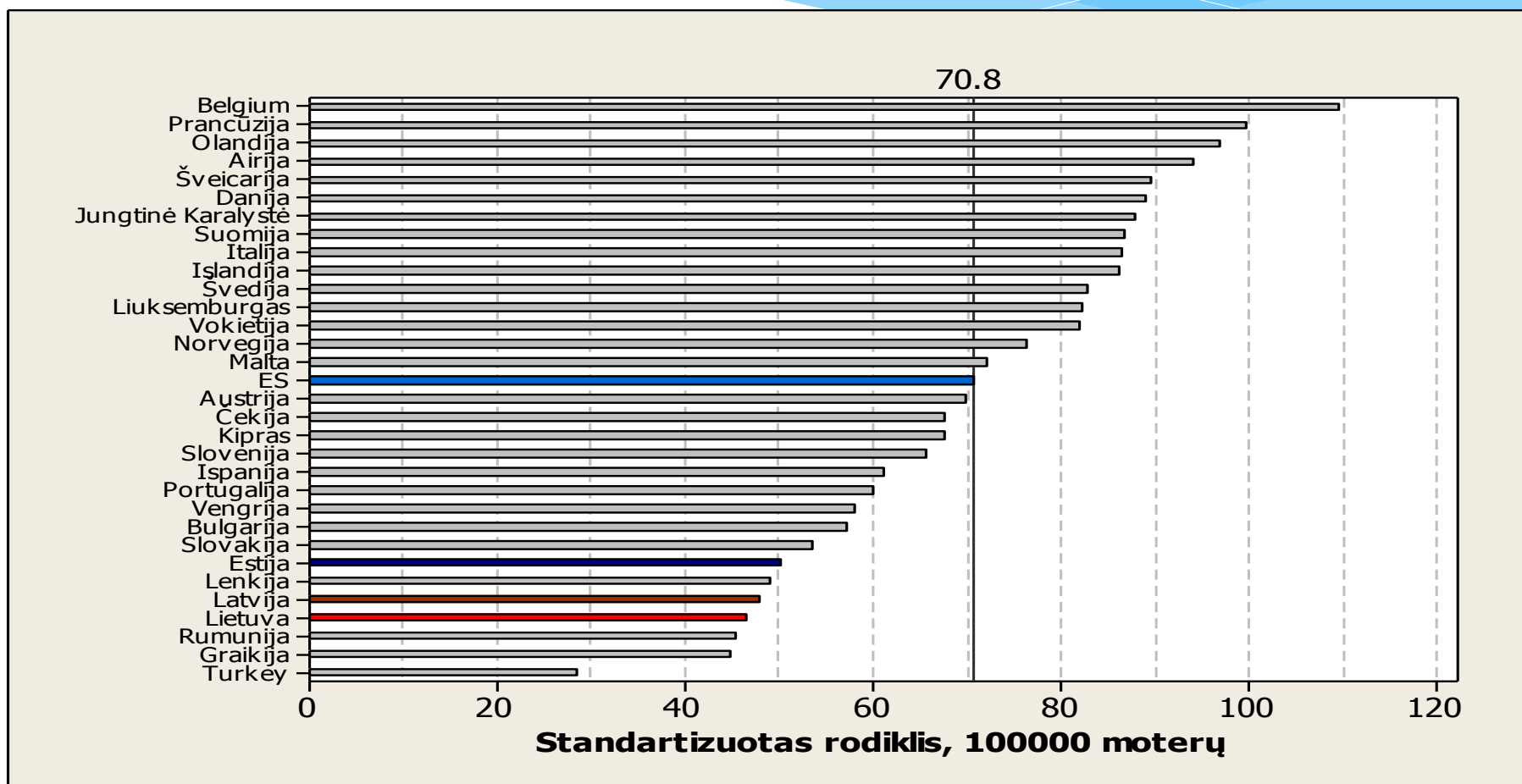
Sergamumas prostatos vēžiu

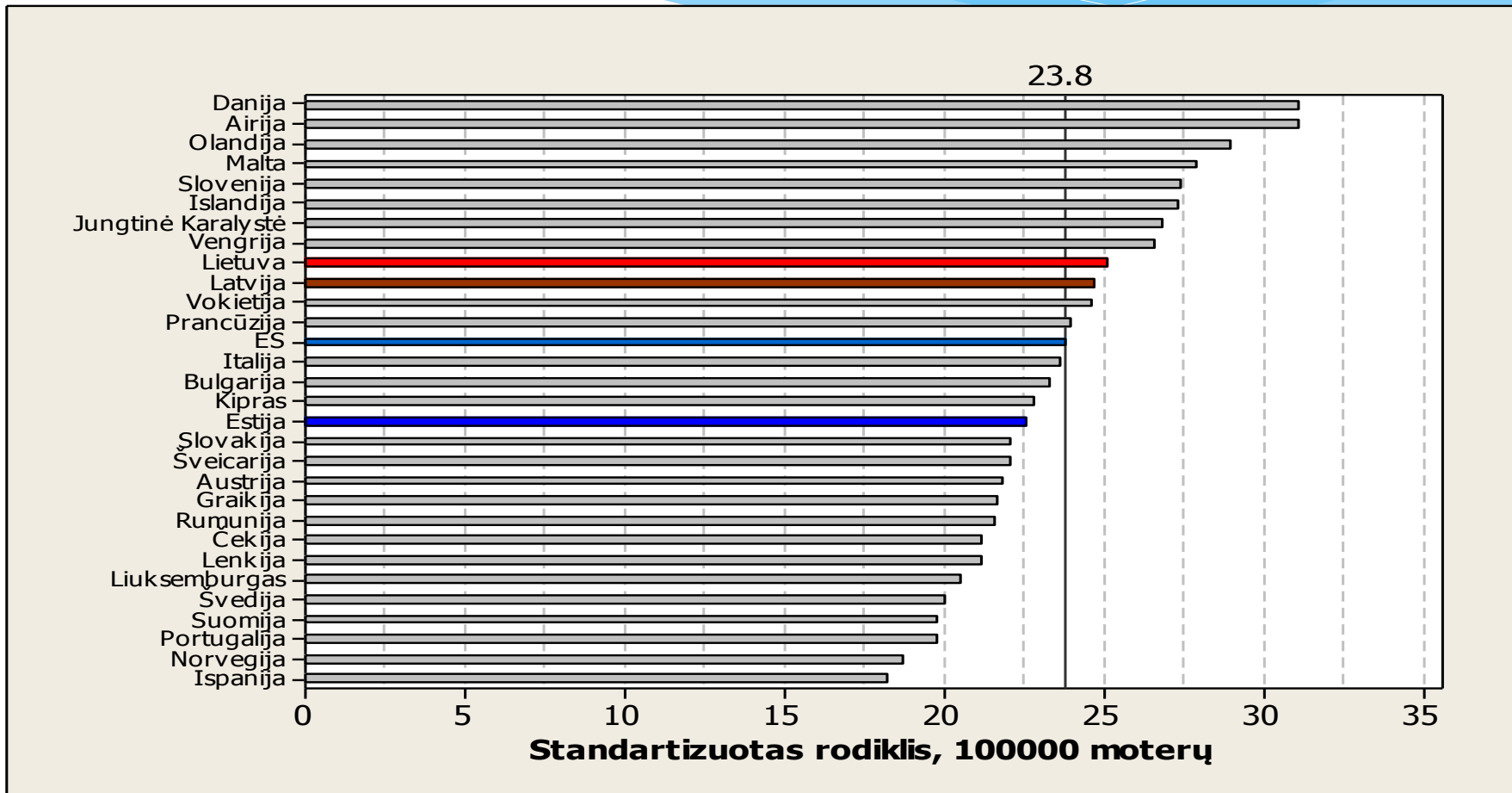
Mirtingumas nuo prostatos vėžio

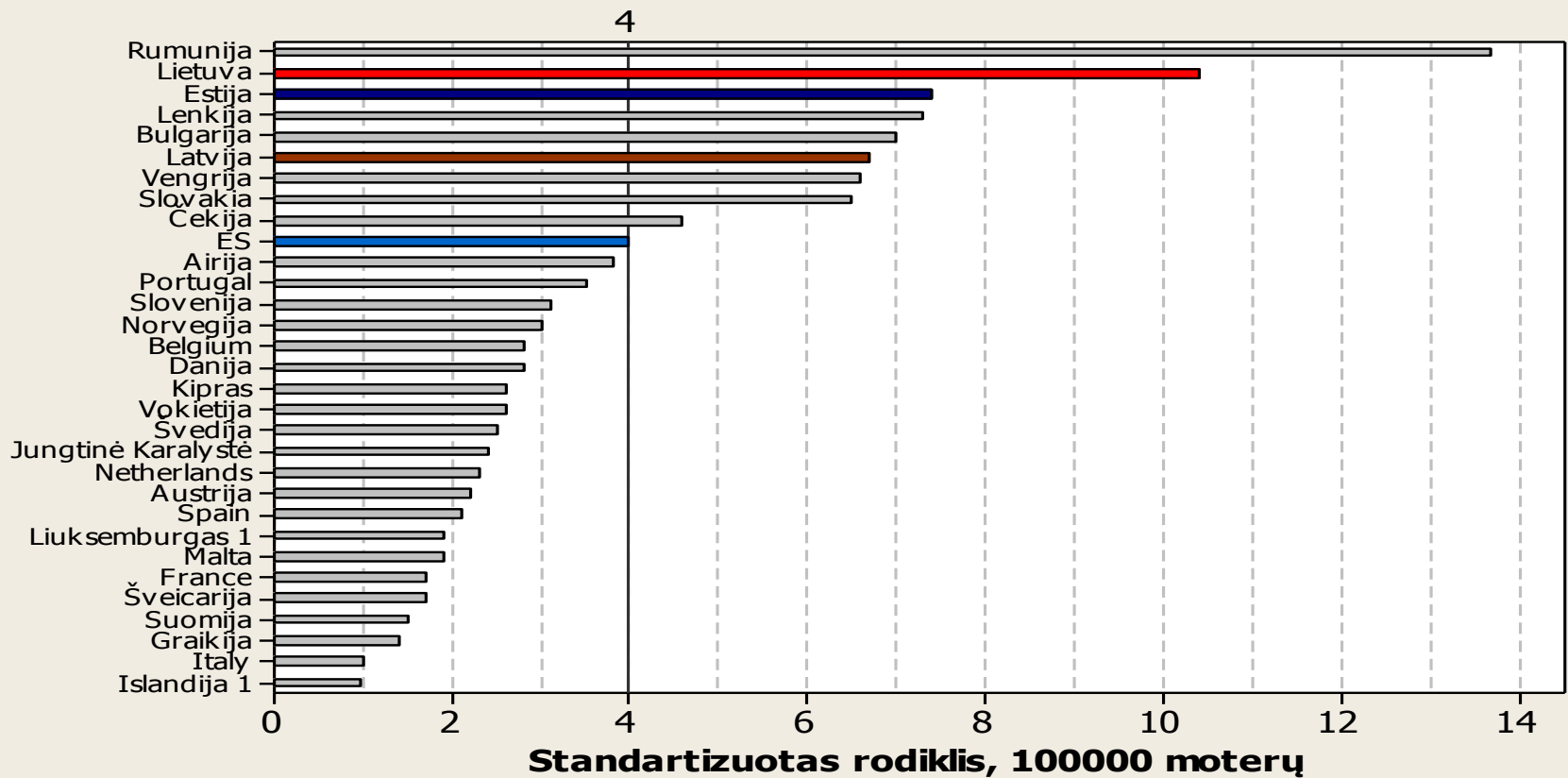
Moterų sergamumas krūties vėžiu

Moterų mirtingumas nuo krūties vėžio

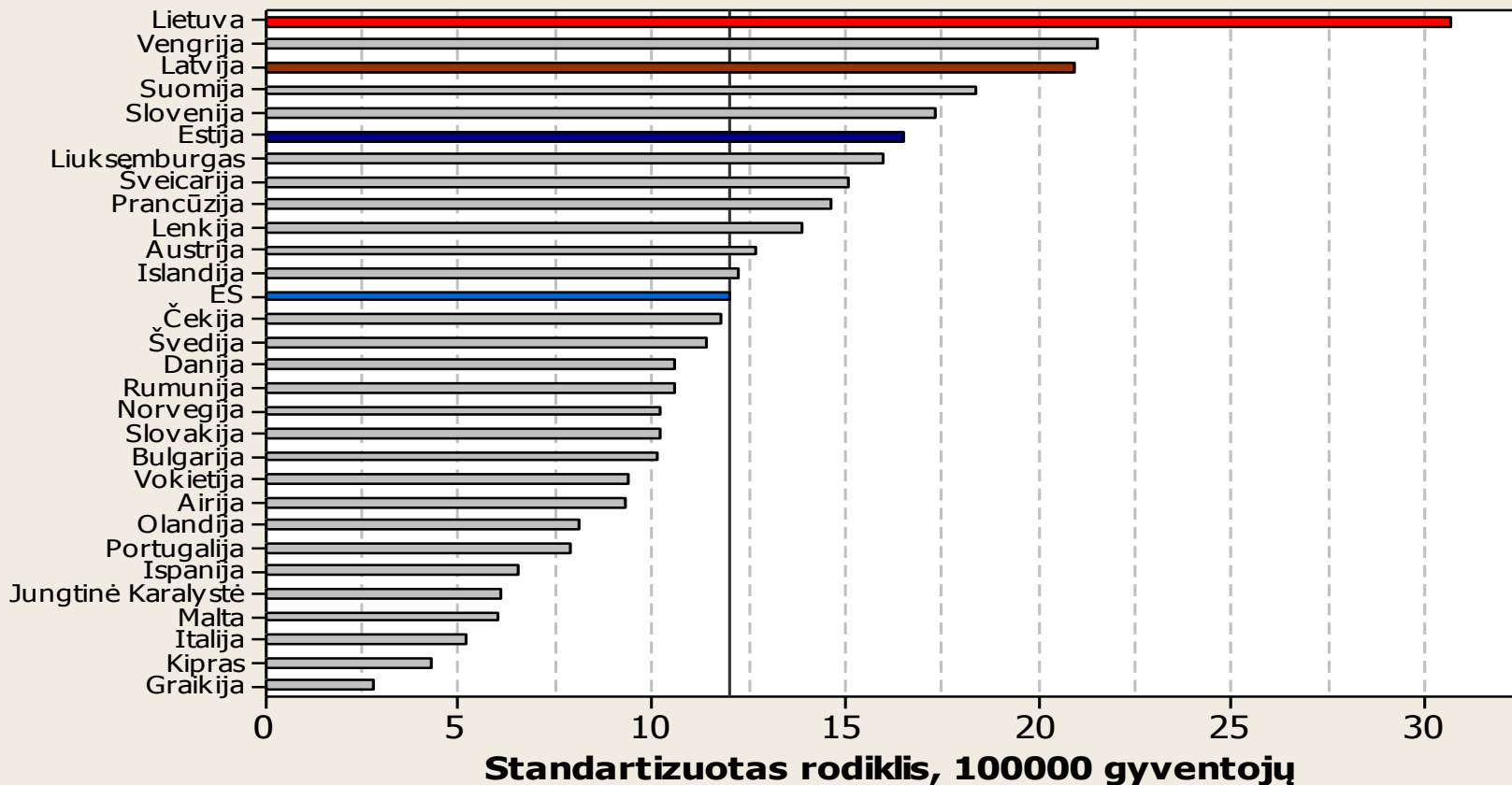

Moterų mirtingumas nuo gimdos kaklelio vėžio

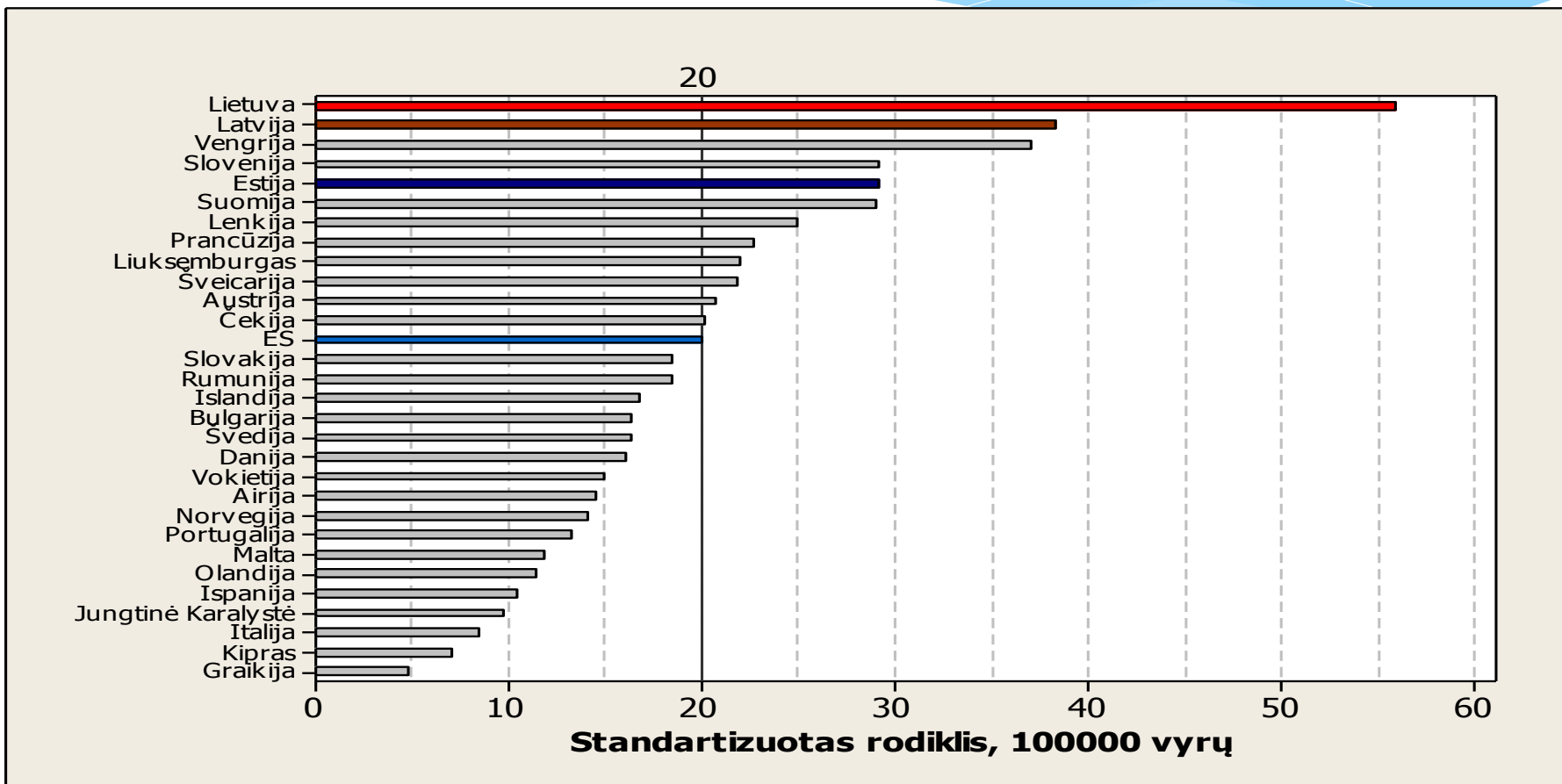
Mirtingumas nuo savižudybių

12

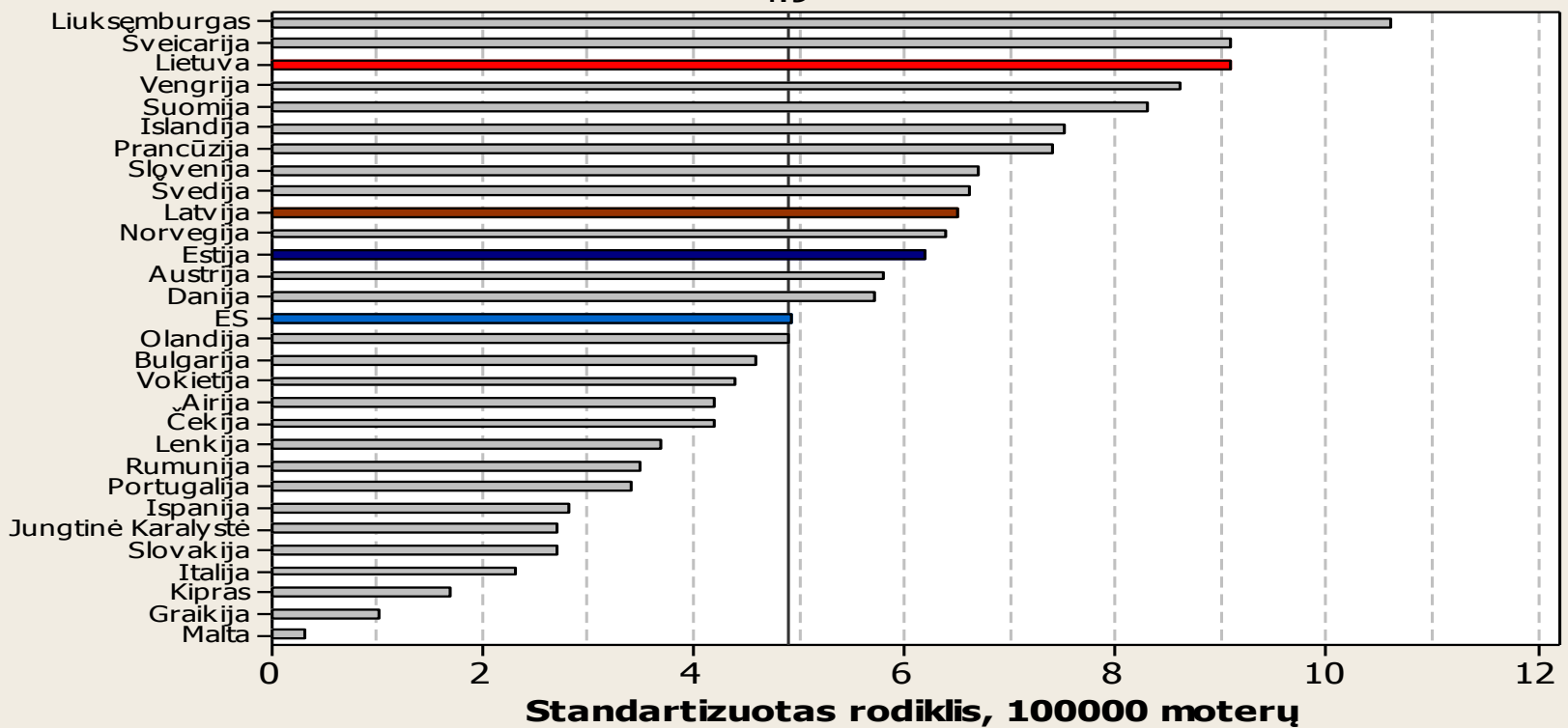

Vyrų mirtingumas nuo savižudybių

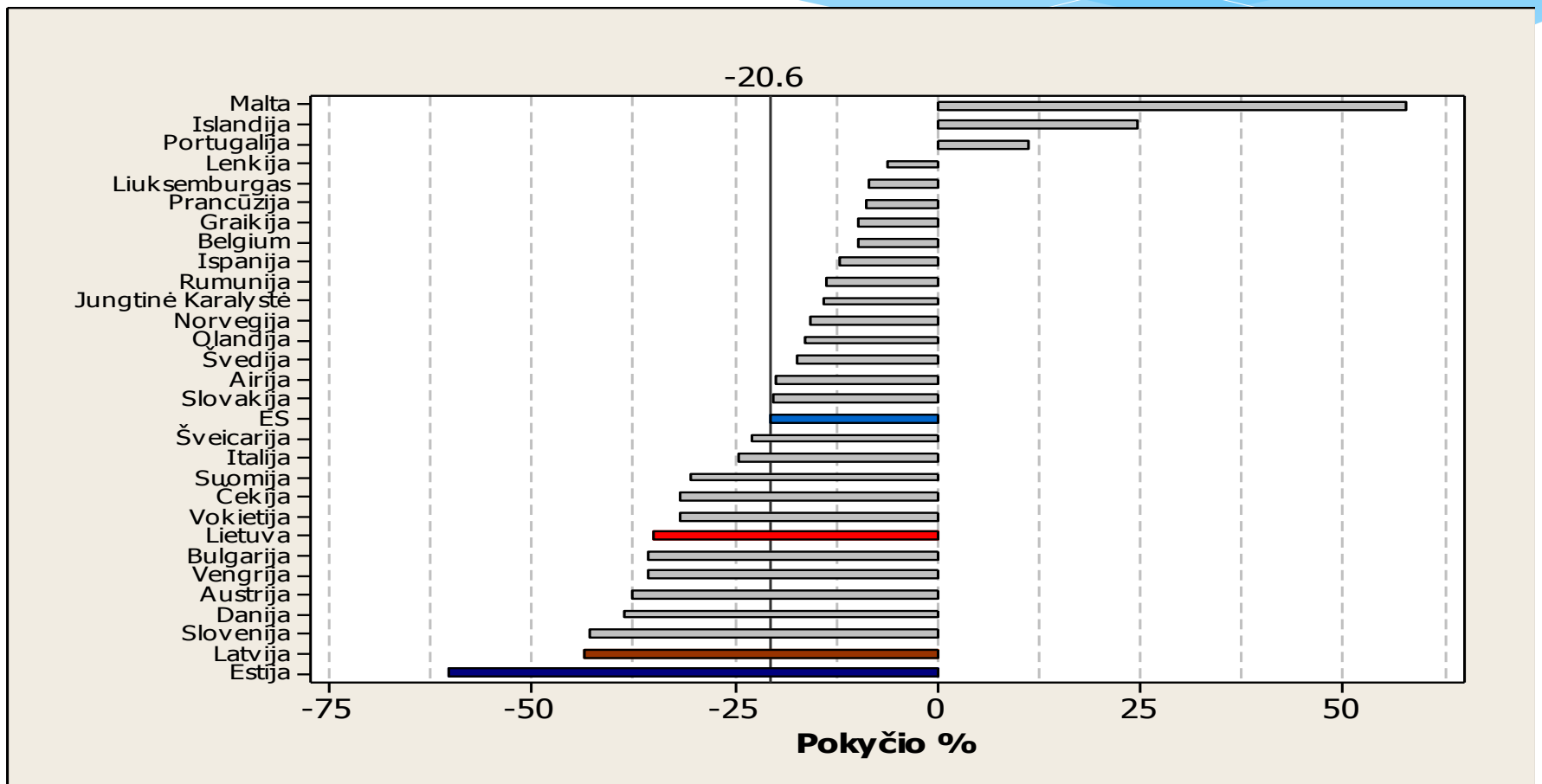

Moterų mirtingumas nuo savižudybių

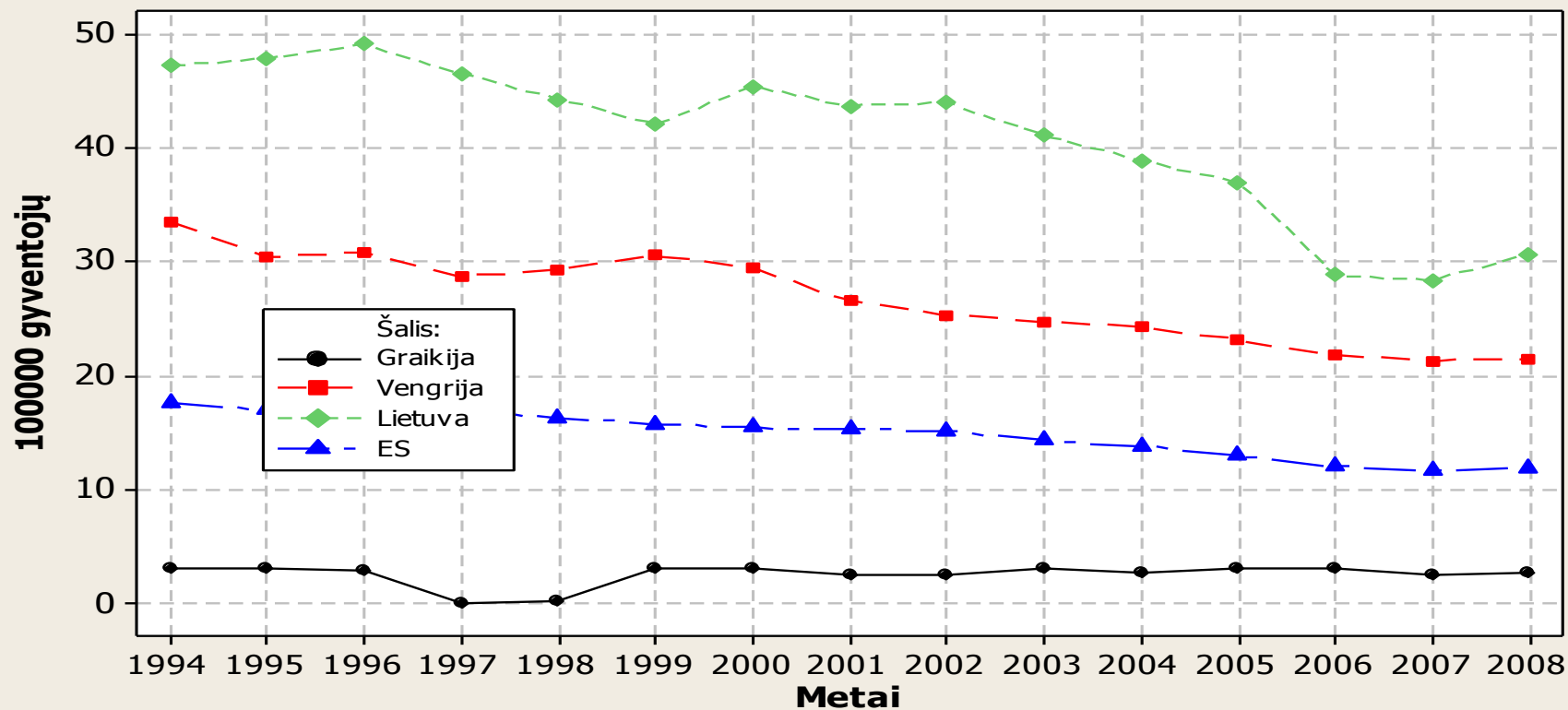
4.9

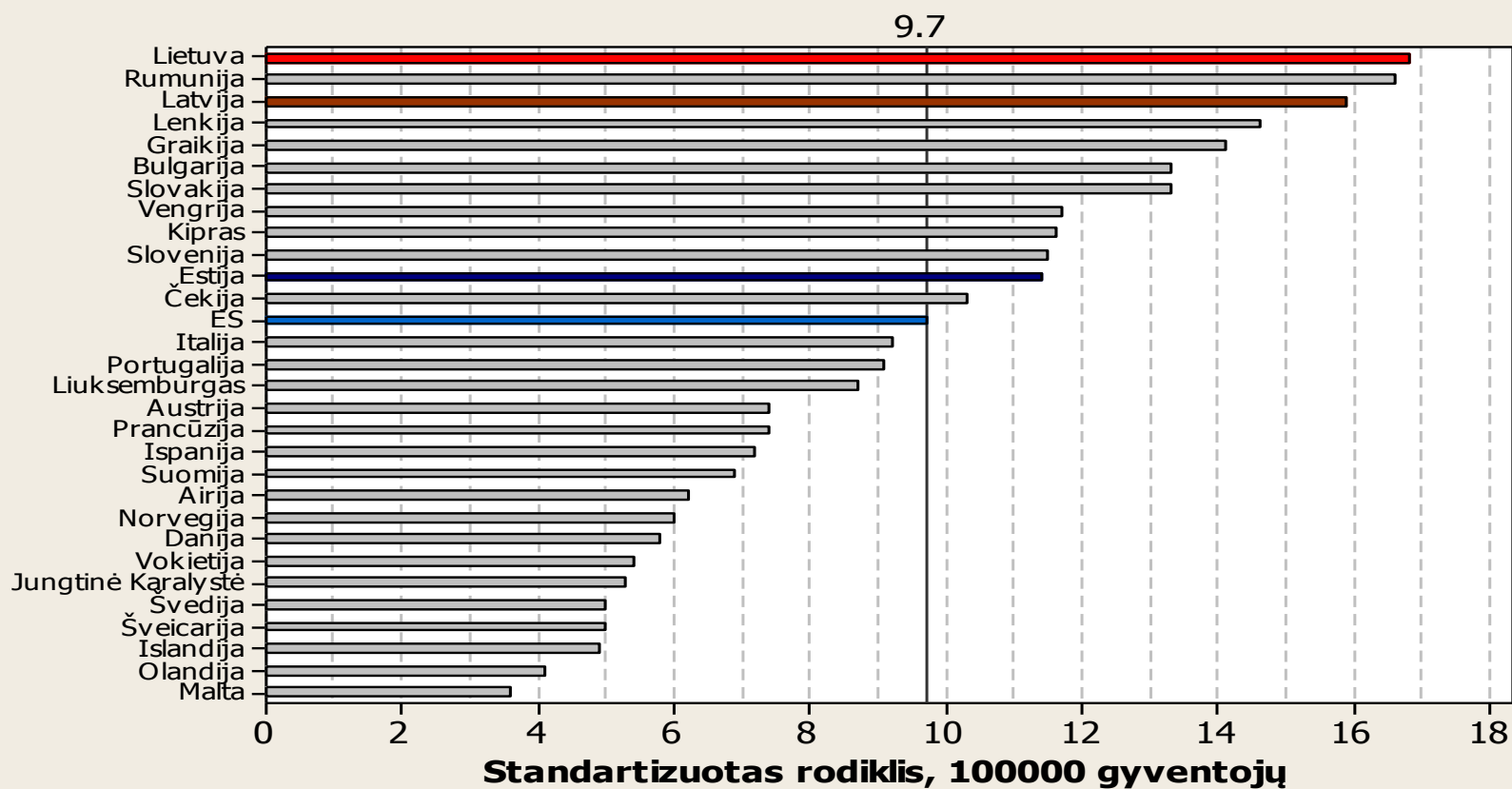
Mirtingumo nuo savižudybių pokyčiai

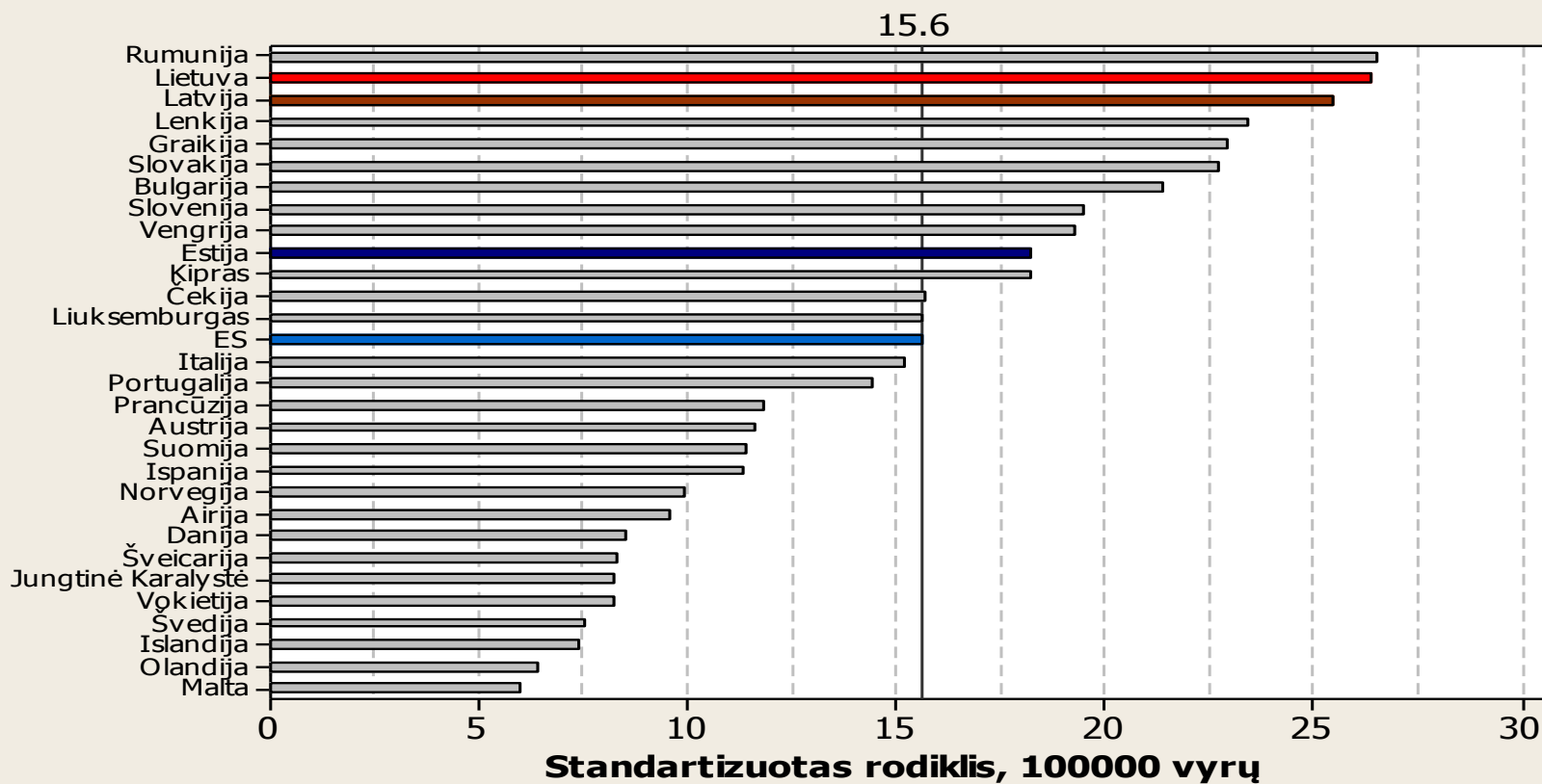
Mirtingumo nuo savižudybių dinamika

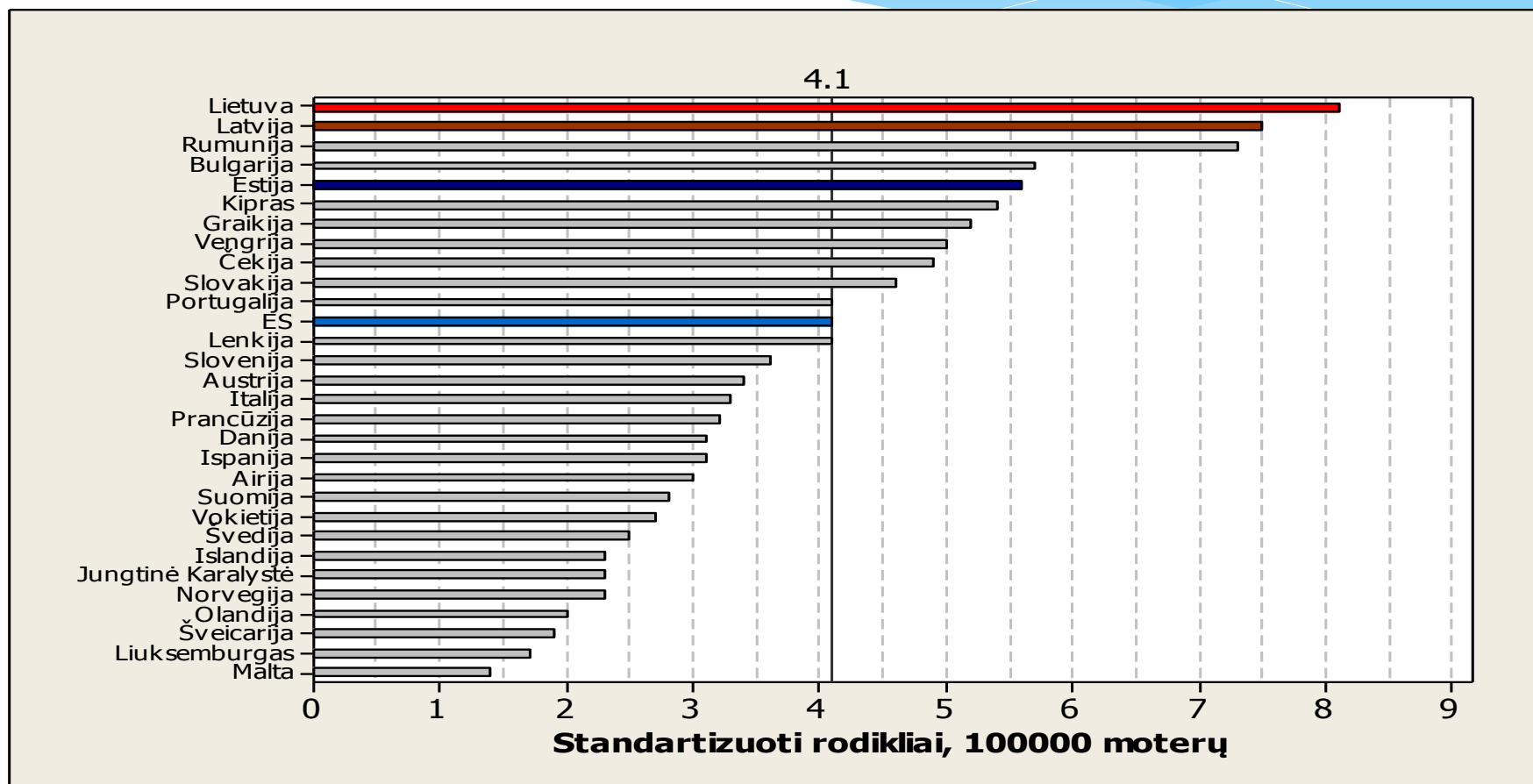
Mirtingumas nuo transporto traumų

Vyrų mirtingumas nuo transporto traumų

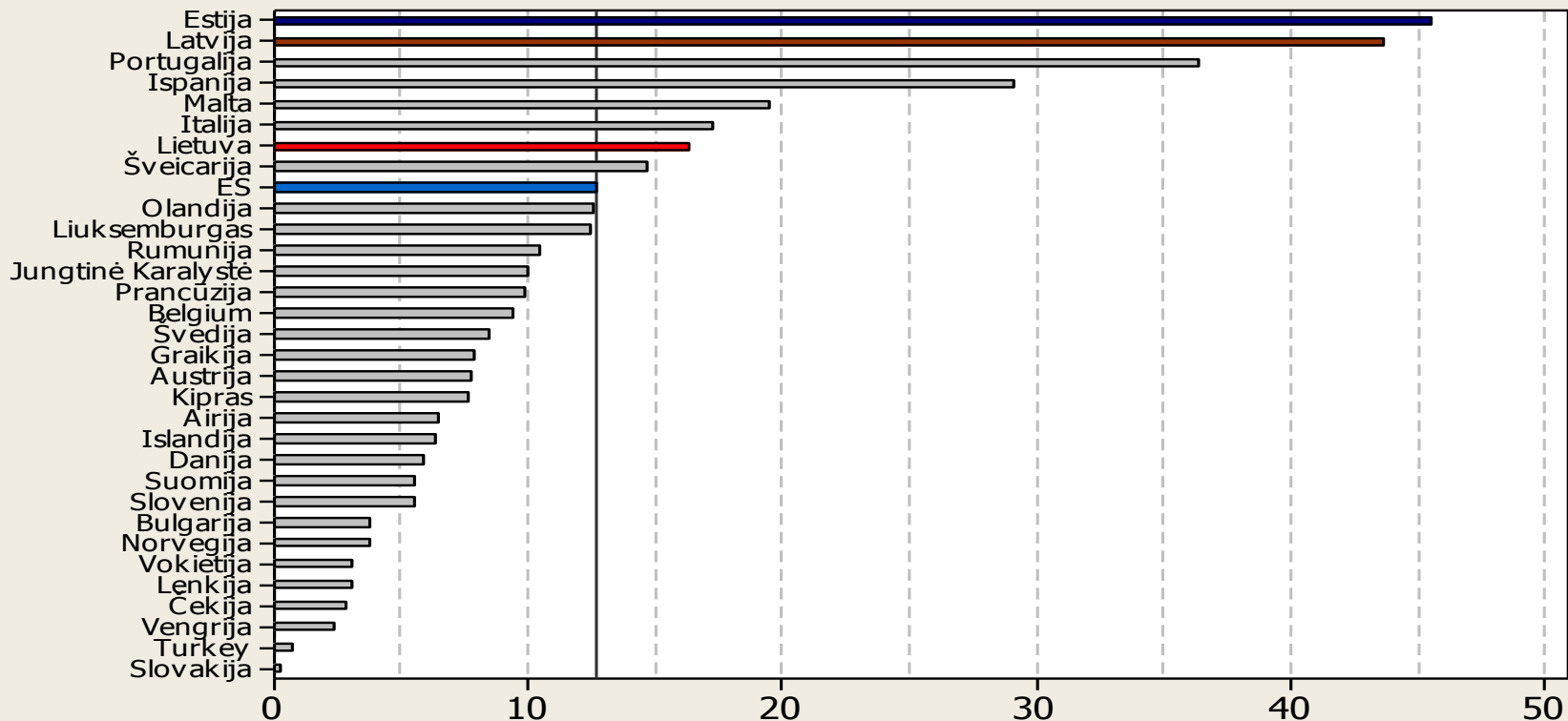

Moterų mirtingumas nuo transporto traumų

Sergamumas AIDS

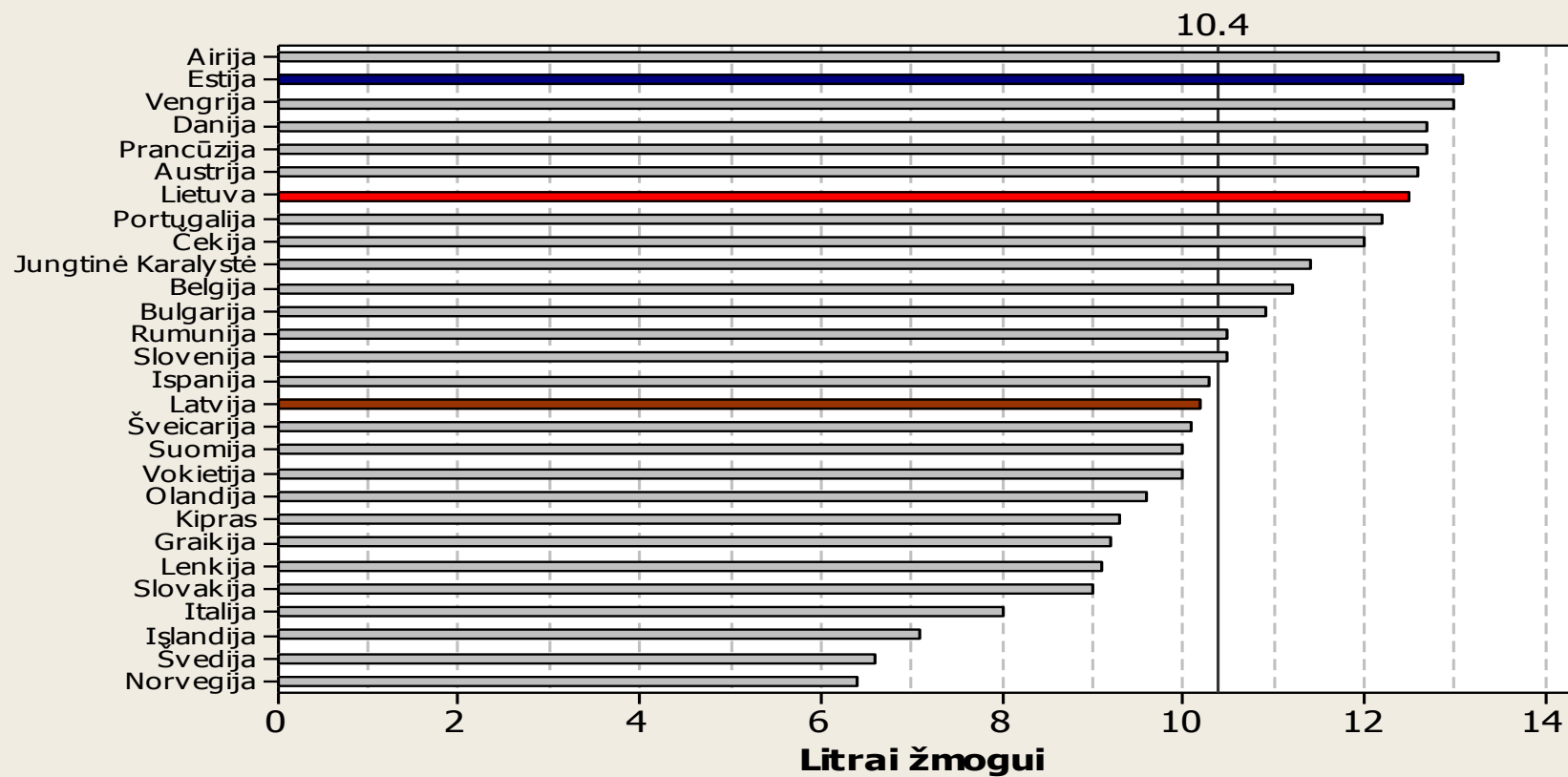
12.7

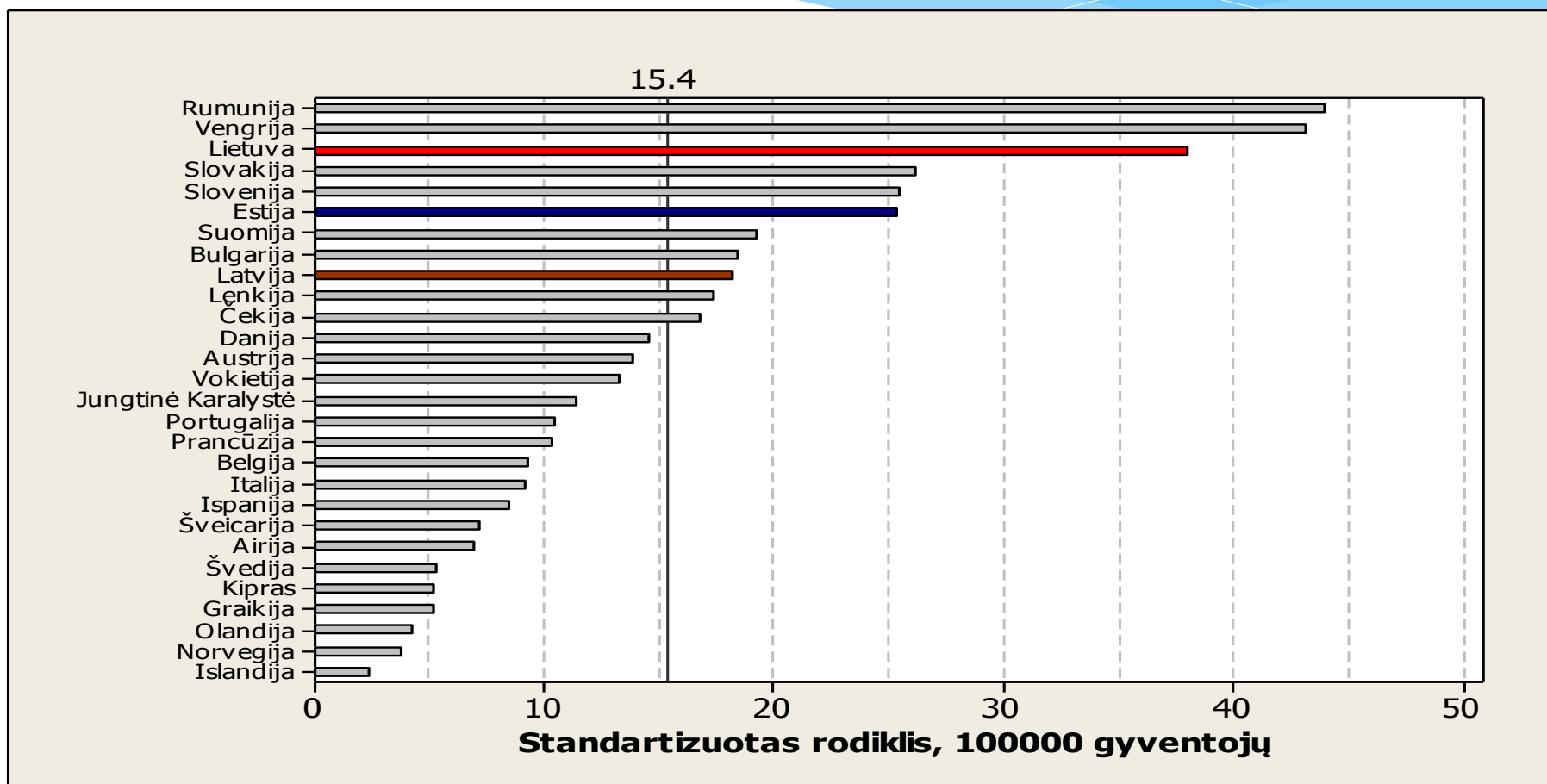
Sergamumas 1 mln. gyventojų

Alkoholio suvartojimas

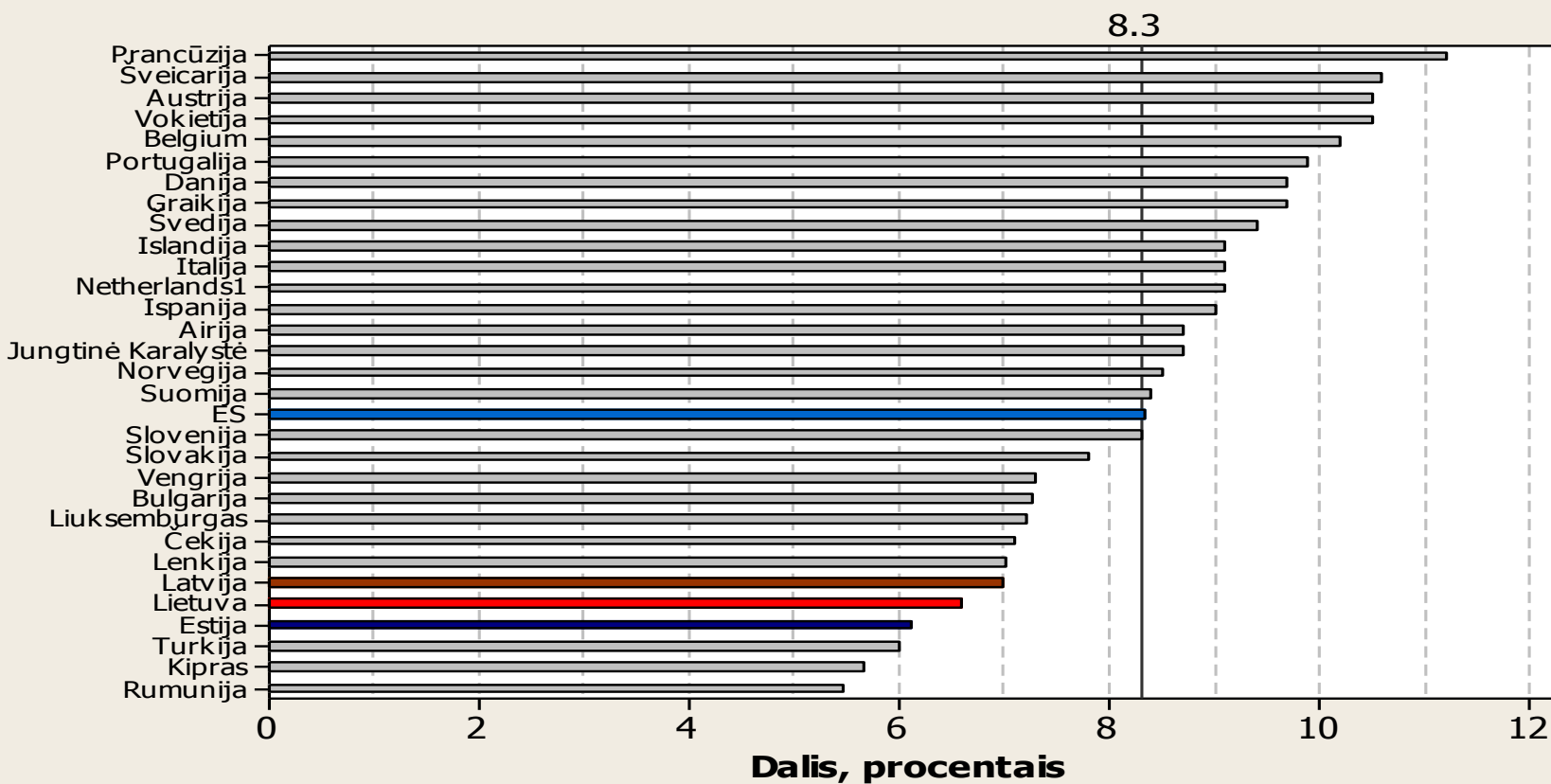
Mirtingumas nuo kepenų cirozės

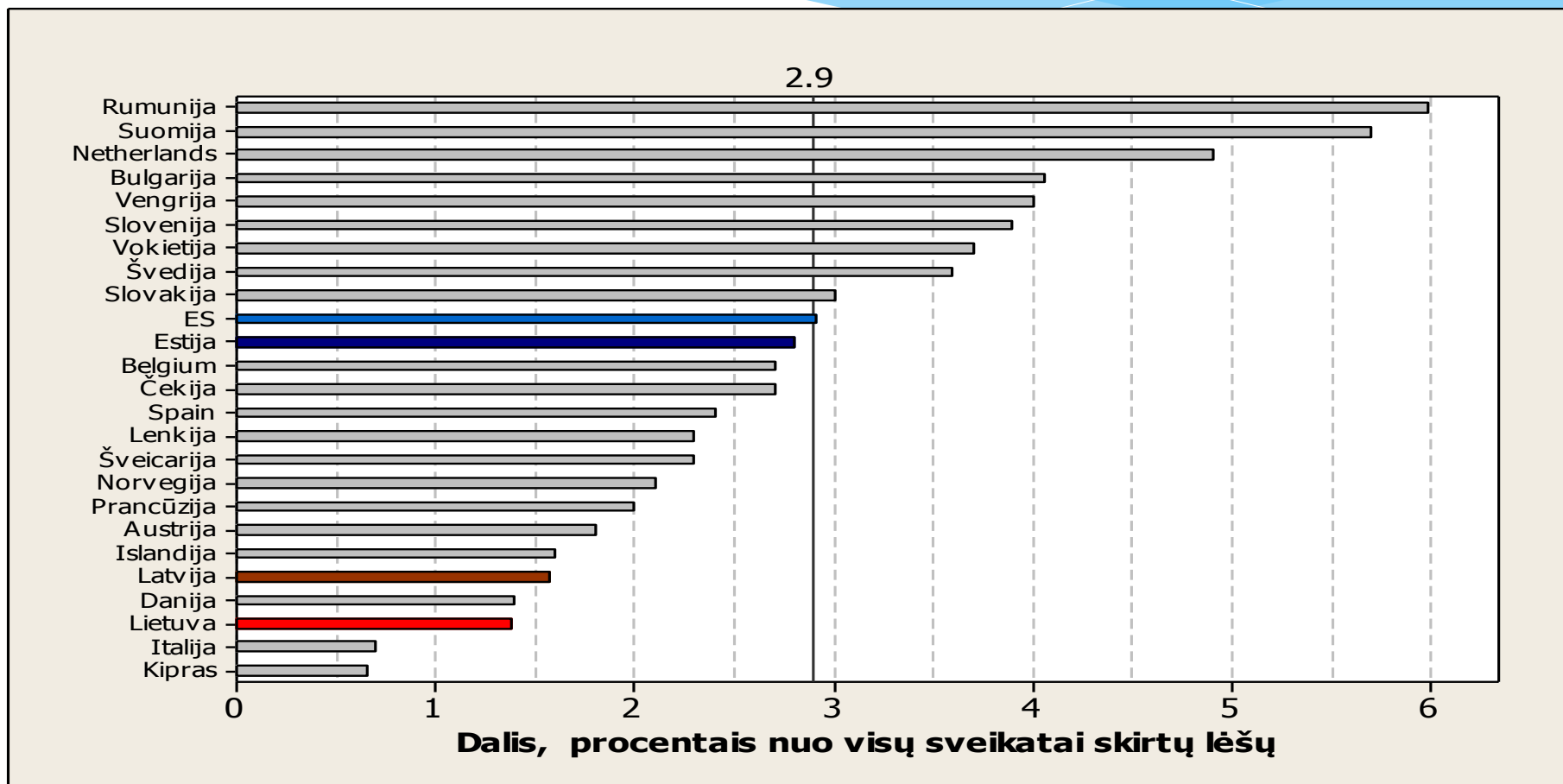

STRUKTŪROS RODIKLIAI

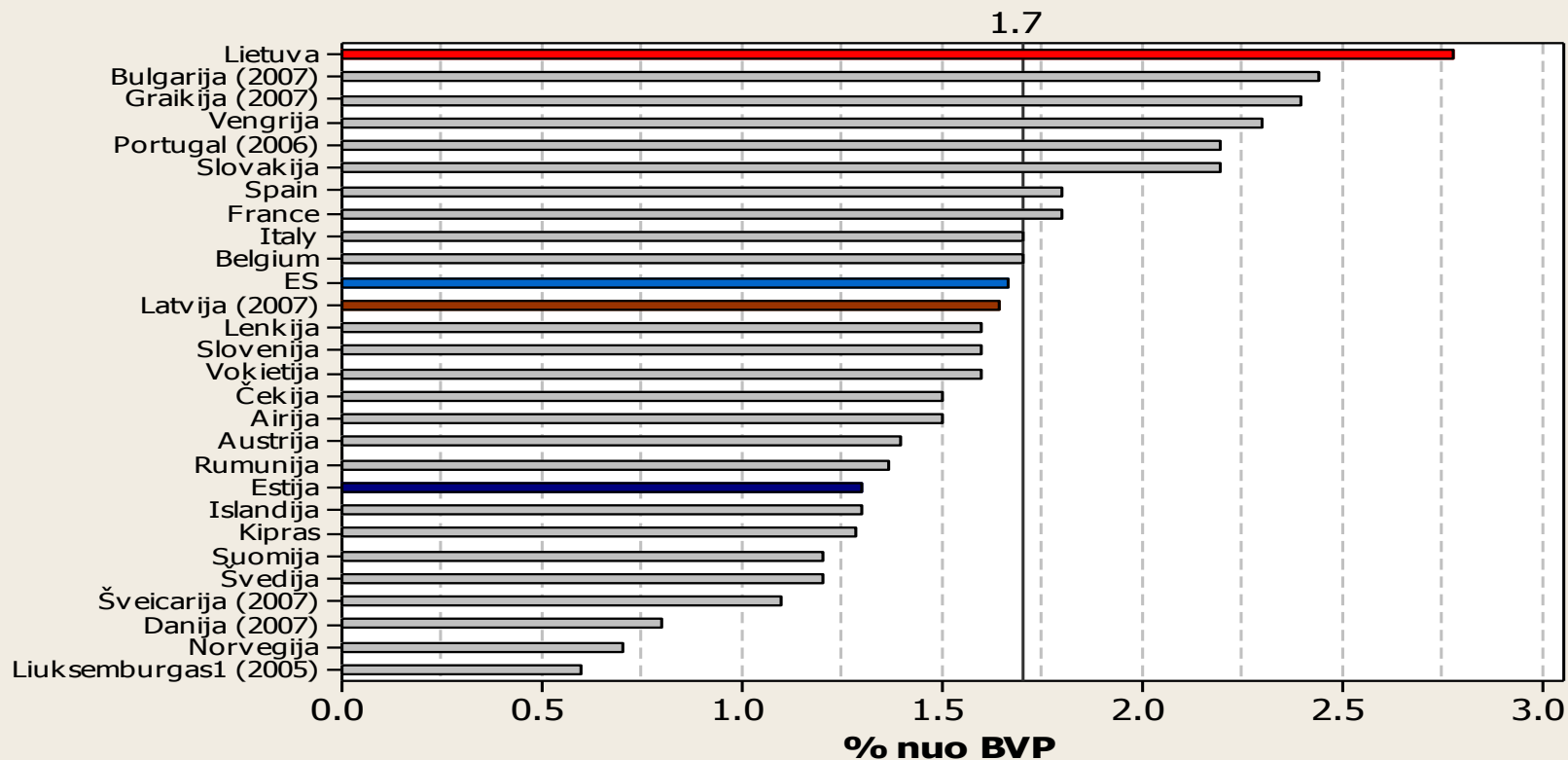
BVP dalis sveikatos reikmēm

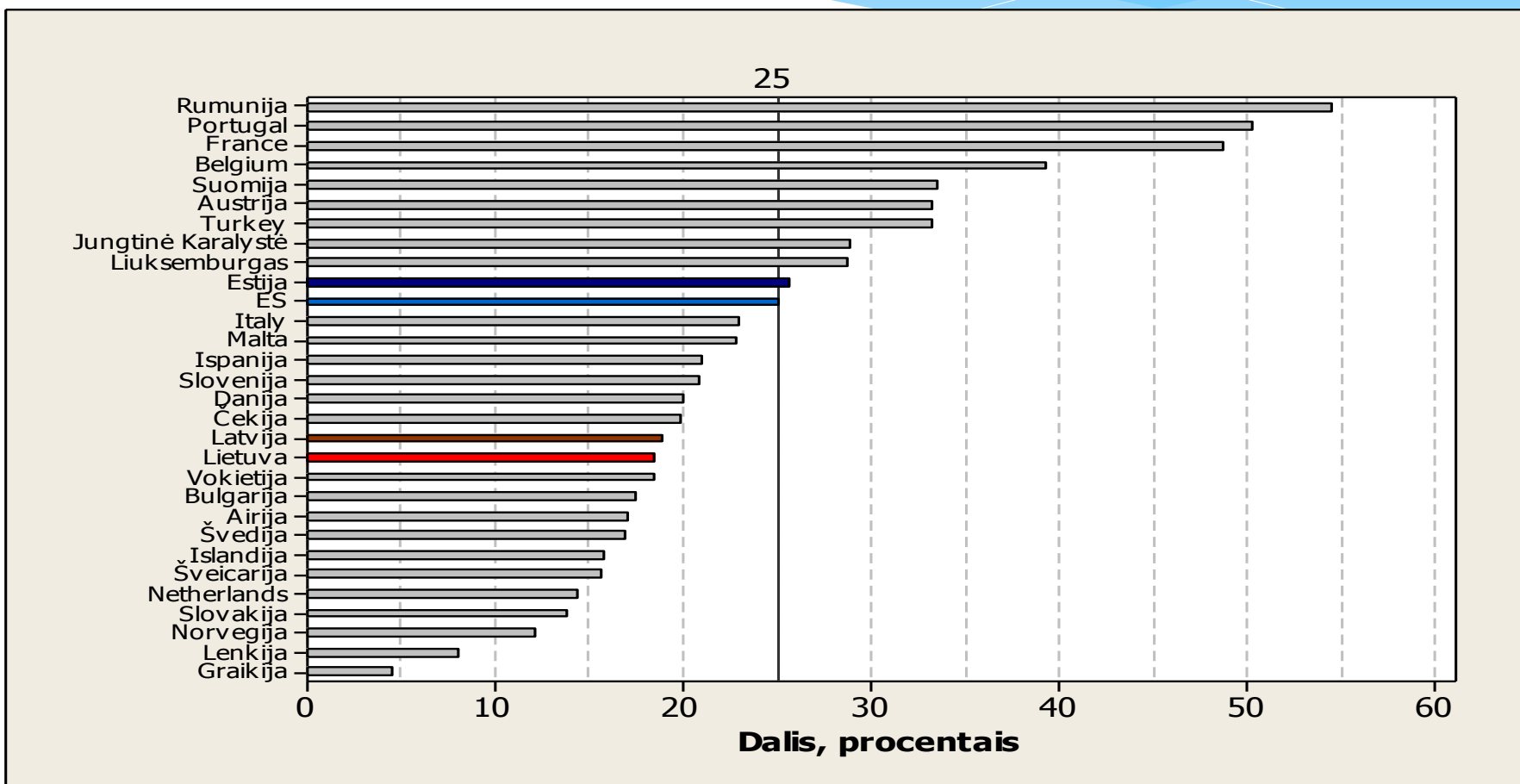
Profilaktinēms programoms skirtos lēšos

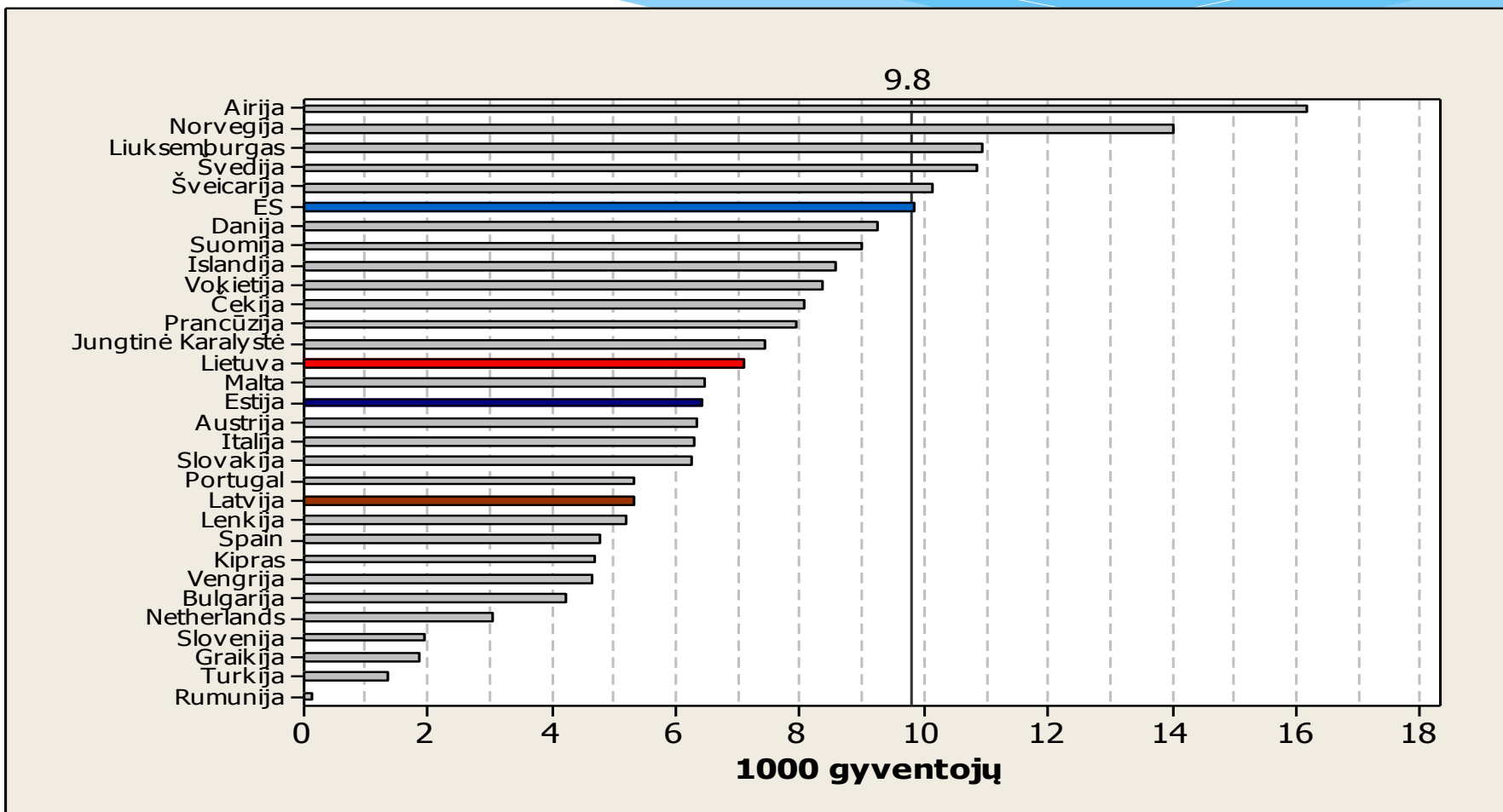
Išlaidos vaistams

Bendrosios praktikos gydytojų dalis tarp kitų gydytojų

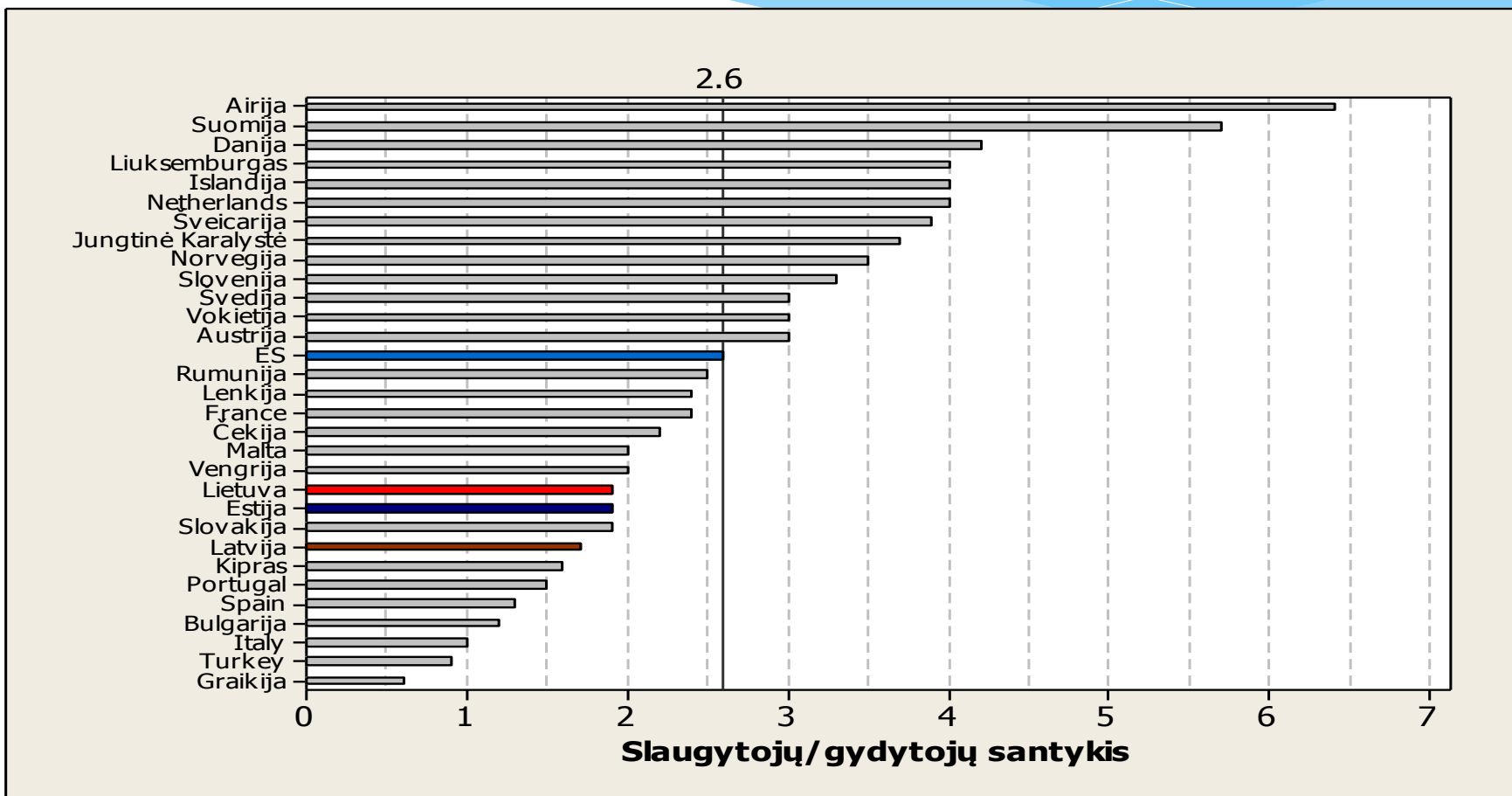

Slaugytojų skaičius

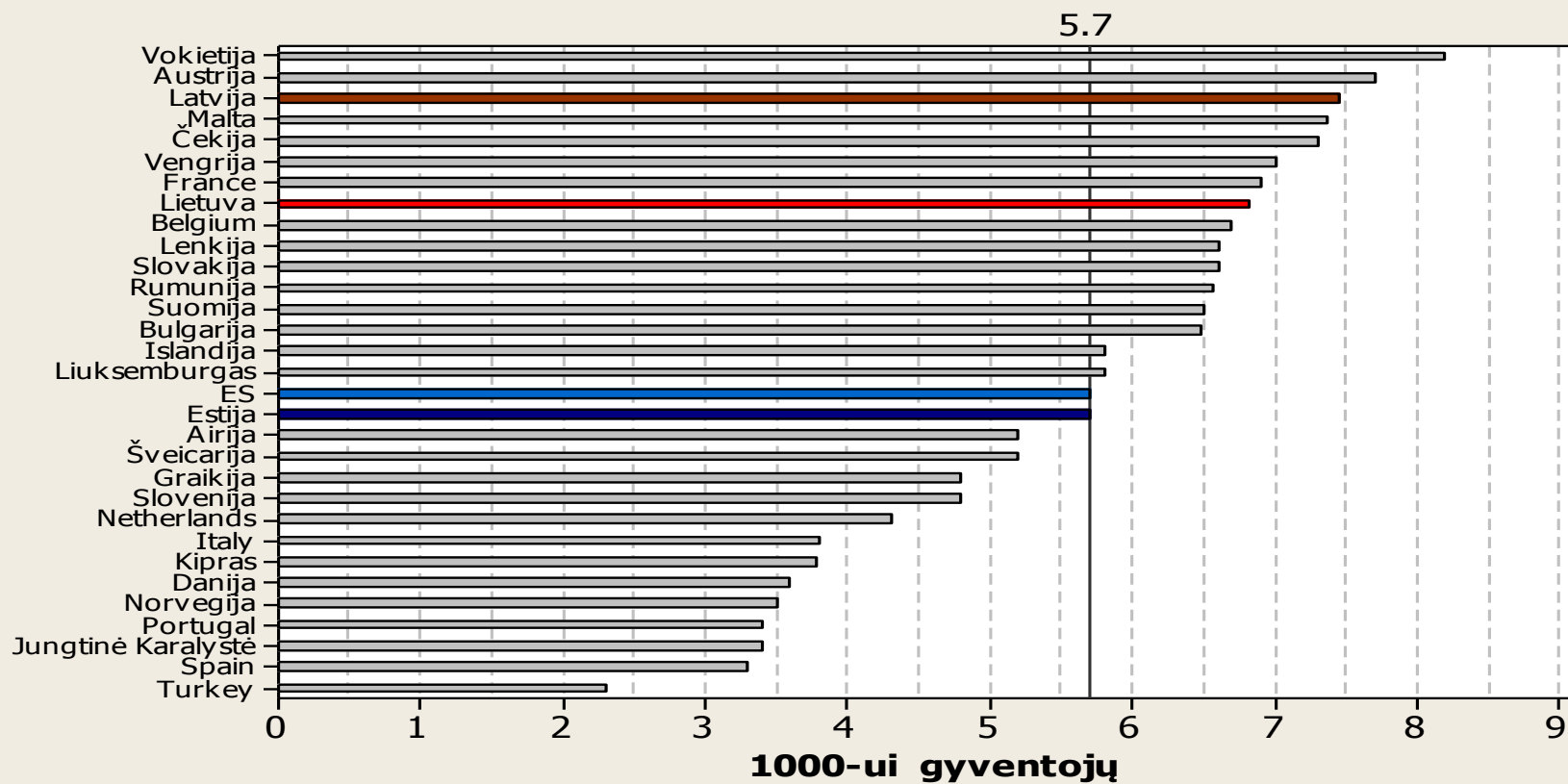

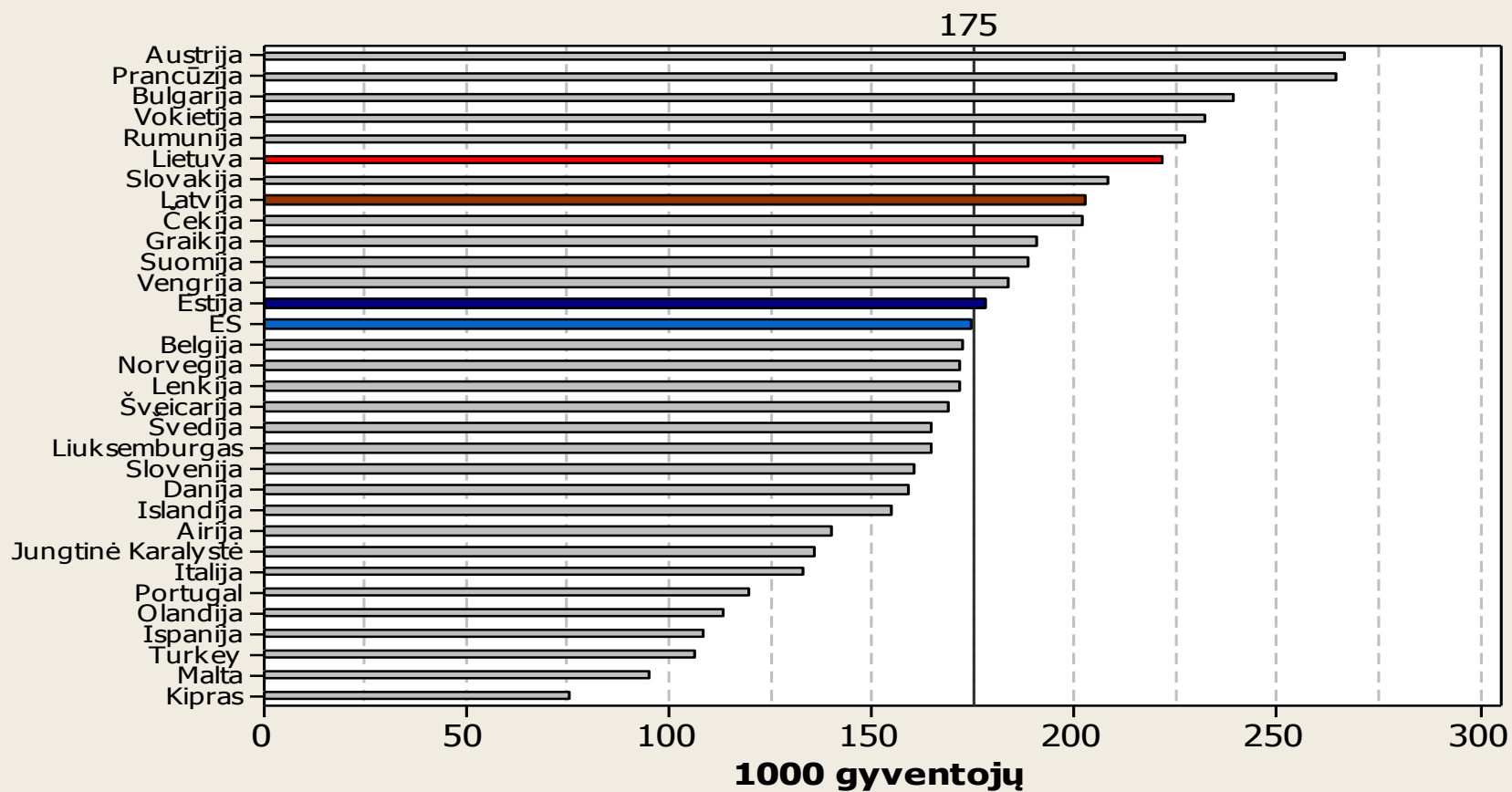
Slaugytojų/Gydytojų santykis

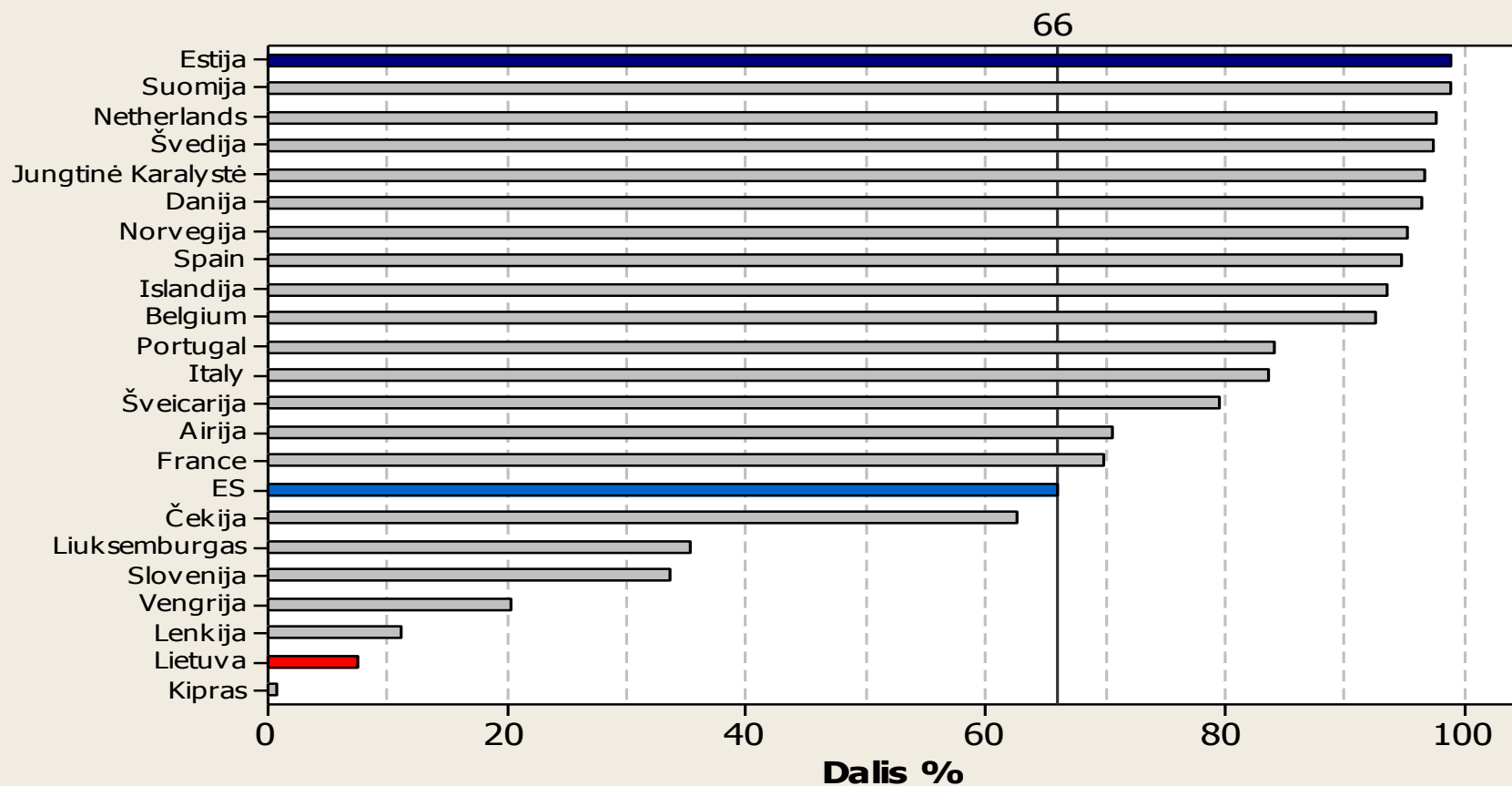
Lovų skaičius stacionaruose

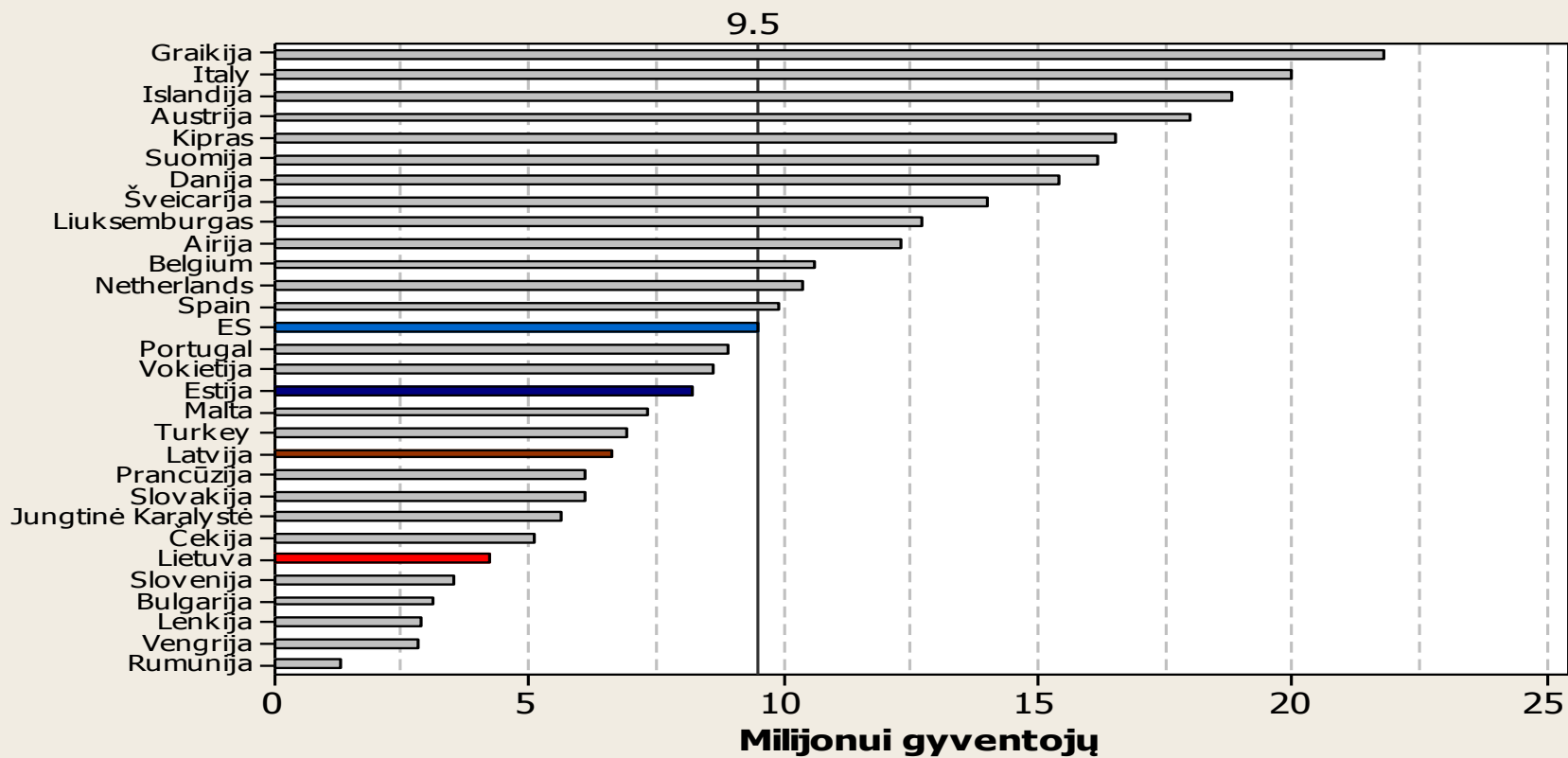
Ligoninėse gulinčių skaičius

Išoperuotų kataraktų dalis dienos stacionaruose

BMR aparatų skaičius

Euro Sveikatos Vartotojo indeksas

2012

- * Stipriausi Lietuvos sveikatos sistemos rodikliai – pacientų teisių ir informuotumo bei paslaugų prieinamumo grupėse.
- * Tyrėjai palankiai vertina Lietuvos pacientų galimybes susisiekti su gydytoju (registruotis) internetu arba telefonu kiaurą parą, galimybes patekti pas specialistus (įvertinus, kiek laiko pacientams reikia laukti, kad būtų atliktas kompiuterinės tomografijos tyrimas ar vėžio gydymas);
- * Gerai įvertintos ir Lietuvos įstatymuose įtvirtintos pacientų teisės, pacientų organizacijų įtraukimas į sprendimų priėmimą bei pacientų teisė į antrą nuomonę.

Kitose trijose kriterijų grupėse (sveikatos priežiūros rezultatyvumo, ligų prevencijos ir farmacijos) Lietuvai yra ko siekti:

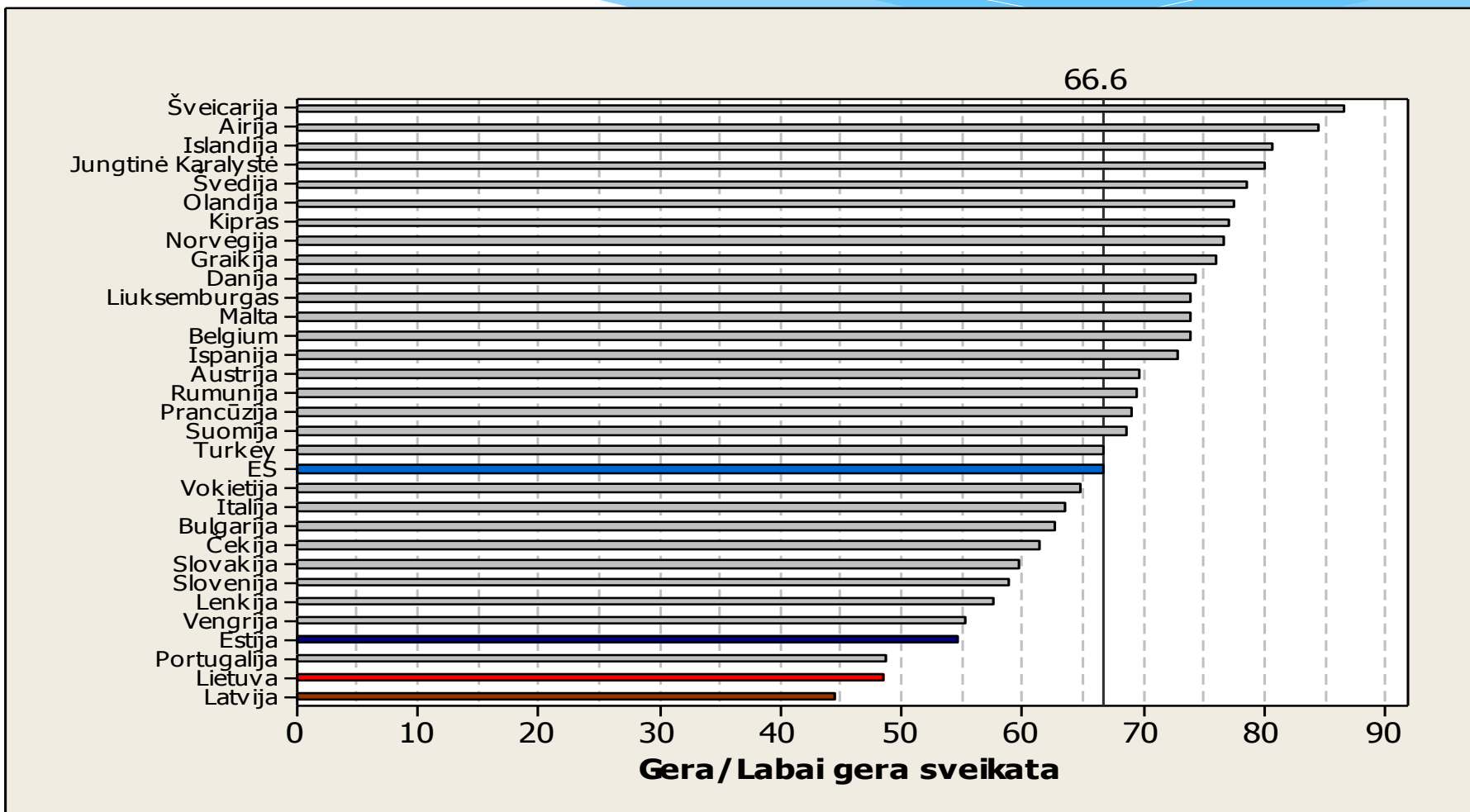
- * HCP ypač prastai įvertino vaistų prieinamumą vartotojams, nepakankamai palankų vaistų kompensavimą bei priemokas už vaistus,
- * gyventojams suprantamo ir internetu prieinamo vaistų žinyno nebuvimą;
- * silpna ir gydymo rezultatų sritis: stebimas mirtingumo nuo širdies ligų (infarkto) didėjimas, neigiami nediagnozuoto diabeto, depresijos gydymo rodikliai, per žemas inkstų transplantacijų ir kataraktos operacijų skaičius vyresniems žmonėms;
- * nors vėžio gydymo prieinamumas yra pagerėjęs, gydymo rezultatai yra prasti.
- * Neigiamai įvertinti dažnai pasitaikantys nelegalūs mokėjimai medikams.

Išvados:

- * Lyginant su kitomis Europos šalimis, ypač su šalimis senbuvėmis, mūsų šalies svarbiausi sveikatos išeičių rodikliai nėra patenkinami;
- * Labai skiriasi, nuo kitų Europos šalių ir mūsų sveikatos sistemos parametrai – maža BVP dalis skiriama sveikatai, iš šios dalies labai mažai skiriama organizuotoms profilaktinėms programoms, didžiausia BVP dalis skiriama vaistams;
- * Sveikatos sektoriaus žmogiškieji resursai suformuoti ne taip kaip daugelyje Europos šalių – vis dar per maža Bendrosios praktikos gydytojų dalis tarp visų gydytojų, per mažai slaugytojų, mažas slaugytojų/gydytojų santykis;
- * Vis dar per daug lovų stacionaruose, nemonitoruojamos išvengiamos hospitalizacijos – katarakta vis operuojama stacionaruose, per daug žmonių guli ligoninėse;
- * Visa tai rodo, jog turimi resursai panaudojami neefektyviai, sveikatos sistema orientuota ne į profilaktinę o į brangią gydomąją mediciną, o tai negali neatsiliepti išeičių rezultatams.

Pabaigai, kaip vertina savo sveikatą pats Lietuvos pilietis?

Copyright 2006 by Randy Glasbergen.
www.glasbergen.com

**“Many people believe that laughter is the best medicine,
so the government has declared a ban on all laughing
until further studies can be done.”**